

กับตัวแทนชาวเขา ตัวแทนจากองค์กรของรัฐและเอกชน และนักวิชาการซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับชาวเขา จุดประสงค์เพื่อศึกษาว่า ระบบการศึกษาที่รัฐจัดให้แก่ชาวนั้นมีได้เป็นอิสระหรือ แต่ถูกกำกับด้วยนโยบายการพัฒนา งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาที่รัฐจัดให้ตั้งแต่ต้นถึงปัจจุบัน นอกจากไม่เป็นประโยชน์ต่อชาวเขาเท่าที่ควรแล้วยังส่งผลให้ชาวเขาประสบปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยประสบมาก่อน เช่น ระบบความสัมพันธ์ในครอบครัวเสื่อมสลายลง สะกัดกั้นกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมไม่ให้เติบโต เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของชุมชนชาวเขา กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบความคิด ความเชื่อและค่านิยมชาวเขา ปัญหาอยู่ที่แนวคิดและนโยบายการพัฒนาประเทศที่เน้นกระบวนการไปสู่ภาวะทันสมัย (modernization) และการมุ่งใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสนองประโยชน์ของรัฐแทนที่จะมีบทบาทสนองประโยชน์แก่ชีวิตและชุมชนชาวเขา สิ่งเหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน โดยคำนึงถึงลักษณะของสังคมไทยในลักษณะพหุลักษณะ มีหลายชนชาติและวัฒนธรรม ไม่ครอบงำโดยวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงของชาติยิ่งขึ้น

AA Kmu EG 2523/1980, Jacques Amyot and others. *Khwaee Yai Ecological Reconnaissance, social Science Sector*, (Revised Edition). สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียว เย็บเล่ม, 44 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงระบบนิเวศของแควใหญ่ ซึ่งเริ่มต้นที่จังหวัดตากลงมา จังหวัดกาญจนบุรีจนสมทบกับแม่น้ำแม่กลอง กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของคนในพื้นที่ มีกลุ่มชาติพันธุ์ขมุและกะเหรี่ยงอยู่ในบริเวณนี้เป็นเวลานานมาแล้ว กล่าวถึงการตั้งหมู่บ้านแบบต่างๆ การถือครองที่ดิน ระบบเศรษฐกิจ พืชที่ปลูก ทศนคติของชาวบ้านที่มีต่อโครงการแควใหญ่ และการที่เขาจะต้องอพยพย้ายถิ่น การจ่ายเงินทดแทนให้ในการอพยพโยกย้าย ปัญหาและข้อเสนอแนะ

AA Kmr EG 2525/1992, รัตนา รุจิรกุล. *ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษรการพิมพ์, 423 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะต่างๆ ไปของภาคอีสาน ในส่วนของเรื่องประชากร ได้กล่าวถึงกลุ่มชนที่พูดภาษาเขมร ว่ามีถิ่นฐานอยู่ที่ใด จำนวนประชากรเท่าไร ตลอดจนการดำเนินชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรมของกลุ่มชนเหล่านี้ด้วย ภาคผนวกมีแผนที่ของทุกจังหวัดในภาคอีสานประกอบ

AA Kmr EG 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และสุพมาวดี ขำศิริบุญ. *ชื่อหมู่บ้านของอำเภอเมืองสุรินทร์*. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล. 66 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาเขมร นอกจากนั้นก็มีภาษาส่วย ลาว และไทยอยู่ด้วย โดยศึกษารวบรวมชื่อหมู่บ้านที่เป็นชื่อราชการ หรือใช้เรียกเป็นทางการ หรือพบในเอกสารราชการ หรือป้ายราชการ และได้รวบรวมชื่อหมู่บ้านต่างๆ ดังกล่าวที่เป็นชื่อพื้นบ้าน หรือรู้จักและเรียกโดยคนพื้นบ้าน โดยเขียนชื่อเป็นสัทอักษรและอักษร

ไทย พร้อมนี้ให้ความหมายของชื่อแต่ละชื่อตามที่ได้สอบถามจากคนพื้นบ้านไว้ให้ด้วย ชื่อหมู่บ้าน มักแสดงสภาพแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์บางประการของหมู่บ้าน

AA Mbr EG 2531/1988, บุศบรรณ ณ สงขลา. "การศึกษาพันธุ์ไม้บางชนิดซึ่งชนกลุ่มน้อยเผ่ามลาบรี (ผีตอเหลือง) ใช้ประโยชน์". ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมลุ่มน้ำ : ชนกลุ่มน้อย เผ่า "ผีตอเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจพันธุ์ไม้ที่ชาวมลาบรีที่บ้านห้วยสะตะ ตำบลในเมือง อำเภอ สองจังหวัดแพร่ ใช้ประโยชน์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 25 ชนิด ใช้สำหรับบริโภค 5 ชนิด บทความนี้รวบรวมทั้ง ชื่อภาษามลาบรี ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อภาษาไทยหรือชื่อพื้นเมือง และให้ภาพประกอบพืชบางชนิดไว้ นอกจากนี้ยังบอกส่วนของพืชที่นำมาใช้และวิธีใช้ด้วย

AA Mon EG 2532/1989, ผุสดี ทิพทัส และสุวัฒนา ธาดานิติ. การศึกษาชุมชนมอญในพื้นที่อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาชุมชนมอญที่พระประแดง 16 หมู่บ้านในด้านสถาปัตยกรรมและการวางผังชุมชน กล่าวคือ ศึกษาการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพของชุมชน โครงสร้าง ประชาชาติเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนอยู่ปัจจุบัน เพื่อเป็นพื้นฐาน และศึกษาประเพณีตามความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม และ กิจกรรมประเพณีที่มีมา เพื่อดูความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ศึกษาลักษณะธรรมชาติของ ที่พักอาศัย อาคารทางศาสนา ศึกษาทัศนคติของคนมอญต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วง 20 ปีหลังเพื่อ ร่องรับอุตสาหกรรมที่ย้ายตัว สะท้อนความคิดของชุมชนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพซึ่งเป็นผลมา จากการเปลี่ยนแปลงเป็นเมือง เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้ถูกต้อง ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยสนาม

AA Kmr EG 2534/1991, บรรจบ วงศ์พิพัฒน์พงศ์. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 217 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภูมิศาสตร์ทั่วๆ ไปของภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร ในส่วนของประชากรกล่าวถึงประชากรชาวเขมรมีอยู่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในจังหวัดตราด พร้อมทั้งจำนวนประชากร ชุมชนชาวเขมร และกลุ่มภาษาอื่นๆ การอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากรแถบนี้

AA Kns ET 2448/1905, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. บทละครเรื่องเงาะป่า, พระยาศรี อยุธยาพิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ นางสดยาภรณ์พิมล (ทิพย์ มหานนท์) 6 ธันวาคม 2496, โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ พระนคร, 2496, 149 หน้า.

หนังสือเล่มนี้มีพระราชนิพนธ์เป็นคำนำลักษณะบรรยายความมานุษยวิทยา กล่าวถึง ลักษณะทางกายภาพ ถิ่นที่อยู่ ภาษา อาหาร ยา ความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ภาษาไทยเรียกว่า

“เมาะ” และเรียกตนเองว่า “ก้อย” ซึ่งชาวมลายูเรียกว่า “เซม้ง” หรือ “ซาโก” มีบัญญัติคำศัพท์ภาษาก้อย 77 คำ

AA Sve ET 2467/1924, Graham, W.A. *Siam : A Handbook of Practical, Commercial, and Political Information*, London, Alexander Moring, Limited, 385 หน้า.

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งการแบ่งกลุ่มและการเรียกชื่อกลุ่มในหนังสือนี้ไม่มีความเป็นปัจจุบัน เช่นเรียกว่ากลุ่ม Mon-Annam ซึ่งในปัจจุบันนี้เราเรียกว่า กลุ่มตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก หรือกลุ่มมอญ-เขมร การจัดให้ชาวน้ำ และมาเลย์ไว้ในกลุ่ม Mon-Annam ก็ผิดพลาด เพราะชาวน้ำและมาเลย์ในปัจจุบันจัดเข้าตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน นอกจากนี้ยังจัดเผ่าและย้าไว้ในกลุ่มทิเบต-พม่า ซึ่งปัจจุบันนี้แยกเผ่า-ย้าออกมาต่างหาก อย่างไรก็ตามหนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจหลายอย่าง เช่นการกล่าวถึงการสำรวจทำสัมมะโนประชากรครั้งแรกในประเทศไทย ใน ค.ศ. 1909 การกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์เซม้งในประเทศไทยที่ใน ค.ศ. 1924 ยังมีอยู่มากถึงประมาณ 6,000 คน ที่ไชยา สงขลา และปัตตานี การกล่าวถึงประเพณีต่างๆ ที่น่าสนใจของชาวน้ำ ซึ่งในปัจจุบันนี้เราเรียกว่ากลุ่มชาติพันธุ์อุรัก-ละว้าย การกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ประมาณไว้ถึง 1,000,000 คน บางครั้งหนังสือเล่มนี้ให้ชื่อเก่าของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นชื่อที่ไม่ใครพบในที่อื่น เช่นให้ชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ที่จังหวัดน่านว่าเป็นพวก กะเจ้ (Kaché) ขมุ (Kamuk) ขะเม็ต (Kamet) ละเม็ต (Lamet) ข่าบิต (Ka Bit) ข่าฮอก (Ka Hok) และปัย (Pai) เป็นต้น ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์กะเจ้ และข่าบิตนี้ปัจจุบันเราไม่พบแล้ว หนังสือนี้มีภาพประกอบมาก เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

AA Lwa ET 2467/1924, Kerr, Dr..A.F.G. “The Lawa of the Baw Luang Plateau”, *JSS*, 32:2: 135-146.

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่บ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึงการแต่งกายของชายและหญิงละว้า การสักร่างกาย บ้านเรือน การเพาะปลูก ในตอนท้ายของบทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคือชาวนนที่จังหวัดนครราชสีมา และชาตองเหลืองที่ภูกระดึง

AA Lwa ET 2477/1934, Hutchinson, E.W. “The Lawa in Northern Siam”, *JSS*, 27:2: 153-174 มีบางตอนที่บันทึกบทสวดและคาถาเขียนเป็นภาษาไทยแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษ.

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า เน้นกลุ่มละว้าที่บ่อหลวง กล่าวถึงลักษณะบ้านเรือน ความเชื่อทางศาสนาและชีวิตประจำวันของละว้า ความเชื่อในไสยศาสตร์และเวทมนต์คาถา พิธีแต่งงาน การรับมรดก พิธีทำศพ วิธีการปลูกข้าว การทำเหมืองเหล็ก และช่างเหล็กชาวละว้าที่บ่อหลวง บทความนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทสวดพิธีเลี้ยงผีชนิดต่างๆ เช่น ผีนา ผีประตูบ้าน ผีประตูเรือนและกระไดเตาไฟ ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และข้อมูลเกี่ยวกับภาษา

ละว้า

AA Sve ET 2480/1937, Seidenfaden, Erik. "The Races of Indochina". *JSS*, Vol.30.1: 30-35.

บทความนี้เชื่อว่ากลุ่มเซม้งเป็นกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมของบริเวณอินโดจีนโดยเสนอข้อมูลทางโบราณคดีเพื่อสนับสนุนความคิดนี้ อธิบายถึงการอพยพถิ่นฐานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มชนเมลานี ซอย มอญ เขมร มาเลย์โบราณ ทิเบต พม่า ชาน ไทย และญวน รายงานเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย และกล่าวถึงปัญหาสับสนของชื่อกลุ่มชนต่างๆ

AA Lwa ET 2482/1939, Seidenfaden, Erik. "The Lawa Umphai and Middle Me Ping", *JSS*, Vol.32.1: 29-36.

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่อพยพ กล่าวถึงการฆ่าควายเซ่นผี การทำนาของชาวละว้า เครื่องแต่งกาย พิธีงานศพ บทความนี้กล่าวถึงเจ้าหญิงละว้าในนิยายที่ชื่อ เซม้งรักแอซึ่งแต่งงานกับเจ้าบ่าวซึ่งเป็นผีและตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ดอยจัมใกล้กับแม่แจ่ม

AA Sve ET 2493/1950, Embree, John F. and William L. Thomas, Jr. *Ethnic Groups of Northern Southeast Asia*, โรเนียวเย็บเล่ม, 175 หน้า, มีตรรชนชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ และมีบรรณานุกรม.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ทางเหนือของประเทศพม่า ทางเหนือของประเทศไทย ทางเหนือของประเทศลาวและเวียดนาม และทางใต้ของประเทศจีน เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างกว้างๆ กล่าวถึงถิ่นที่อยู่ จำนวนประชากร ภาษา ศาสนา เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น พร้อมทั้งกล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่กลุ่มชาติพันธุ์ใช้เรียกตนเอง และที่คนกลุ่มอื่นเรียก

AA Kuy ET 2495/1952, Seidenfaden, Erik. "The Kui People of Combodia and Siam" *JSS*. 39.2: 144-180.

บทความนี้กล่าวถึงกวยในประเทศกัมพูชาว่ามีทั้งหมด 5 ถิ่น กวยที่อยู่ในประเทศไทยอยู่ในเขตฝั่งเหนือและใต้ของลำน้ำมูล แบ่งเป็นส่วย (กวย) แต้ ส่วย-ลาว และส่วย-เขมร ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้ภาษาไทยลาวหรือเขมรแทน กวยหรือส่วยในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กวยโม กวยอิม-ลือ กวยเยอ และกวยอิม-ลัว ได้กล่าวถึงจำนวนของกวยแต่ละกลุ่มว่ามีจำนวนเท่าใด และมีอยู่ที่ใดบ้าง

AA Sve ET 2500/1957, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. *Thailand Past and Present*, published by the Publicity Committee Ninth Pacific Science Congress, Bangkok, B.E. 2500, 193 หน้า.

หนังสือนี้แบ่งแหล่งที่มาของความรู้ที่ได้มาจากหน่วยราชการไทยหน่วยต่างๆ แบ่งเป็น 22

บท ในบทที่สี่ (หน้า 19-30) ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มต่างๆ ในประเทศไทยมีกล่าวถึงกลุ่มเนกริโต อันได้แก่พวกเซม้ง และกล่าวว่าพวกเซม้งที่อยู่ในพรมแดนไทย เรียกว่าตองกา (Tonga) หรือมอส (Mos) กล่าวถึงพวกเซม้งในประเทศไทยว่าอยู่ตามภูเขาในจังหวัดปัตตานี และ นครศรีธรรมราช กล่าวว่างพวกนี้ไม่ตั้งบ้านเรือน มีความเป็นอยู่แบบเร่ร่อน มีอาวุธประจำกายคือ ลูกดอกอาบยาพิษ

หนังสือนี้ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมาเลย์ และกลุ่มชาวน้ำ ได้พูดถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลทิเบต-พม่า กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมร นอกจากยังกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาที่ยังไม่จัดเข้าตระกูลภาษาอะไร เช่น แม้ว เย้า กะเหรี่ยง ข่าถิ่น และผีตองเหลือง ข้อมูลในหนังสือนี้ค่อนข้างเก่า ปัจจุบันนี้เราทราบแล้วว่าภาษาข่าถิ่น เป็นภาษาเดียวกับภาษาถิ่นหรือมัลปรัย ซึ่งอยู่ในตระกูลภาษามอญ-เขมร และภาษาผีตองเหลืองนั้นคือ ภาษามลาบรี ซึ่งจัดอยู่ในตระกูลภาษามอญ-เขมรอีกเช่นกัน ไม่มีบรรณานุกรม

AA Sve ET 2503/1960, The Military Assistance. *Thailand, Country Study and Station Report*, The Department of Defense United States of America, Published 15 April 1960, 141 หน้า.

เป็นหนังสือที่ให้ความรู้แก่ทหารอเมริกัน เกี่ยวกับประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม รวมทั้งให้ตัวอย่างประโยคที่ใช้บ่อยในภาษาไทยด้วย โดยเขียนบอกเสียงวรรณยุกต์เป็นตัวโน้ต ในหน้า 6-11 ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยอย่างย่อที่สุด ข้อมูลที่ให้เป็นข้อมูลที่เก็บมาจากหนังสือเล่มอื่น ซึ่งบางครั้งก็ผิดพลาด เช่นเรียกชาวน้ำ (ชาวล) ว่าชาวมาน (เพราะพิมพ์ชื่อ Chaonam สับที่ตัว m กับตัว n) แต่บางทีก็ให้ข้อมูลที่น่าสนใจที่นักวิจัยในปัจจุบันน่าจะจับรอยไว้ค้นคว้าต่อไปเช่นพูดถึง ข่าละเว หรือข่าเบรา ที่กิ่งอำเภอ chanuman, อำเภอเขมราช จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเคยมีอยู่ที่นครราชสีมา และมีชื่อว่า ข่าตังโง (Ka Tang Ong) การพูดถึง ข่าฮินฮาว (Ka Hin Hao) ซึ่งอยู่ตอนปากแม่น้ำมูลตอนที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ซึ่งในปัจจุบันนี้เราไม่พบการกล่าวถึงชื่อกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้แล้ว

AA Sve ET 2503/1960, Yenchiu, Mildred M. *Bibliography on minority groups in Southeast Asia*, 43 หน้า.

บรรณานุกรมเรื่องชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์นี้เป็นความพยายามครั้งแรกของกองทัพบกสหรัฐอเมริกาที่จะรวบรวมความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์ การรวบรวมบรรณานุกรมครั้งนี้ให้ความสนใจทั้งเรื่องชนกลุ่มน้อยที่มองตามชาติพันธุ์ และชนกลุ่มน้อยที่มองตามศาสนา การรวบรวมบรรณานุกรมแบ่งเรื่องตามประเทศ คือกล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในประเทศ พม่า เขมร ลาว มลายู ไทย และเวียดนาม

AA Sve ET 2504/1961, Young, Oliver Gordon. *The Hilltribes of Northern Thailand* (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบ.

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาและเป็นหนังสือที่แพร่หลายมาก ผู้แต่งเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางชาวเขาอยู่ตลอดชีวิต จึงมีข้อมูลและรายละเอียดมาก ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเกอ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมบรี กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

AA Mbr ET 2505/1962, Krisi Nimmanhaemin and Julian Herlland Swann. "Expedition to the Khon Pa (or Phi Tong Luang)". *JSS*, 50.2: 165-186.

บทความนี้กล่าวถึงการเดินทางสำรวจกลุ่มชนมลาบรีหรือผีตองเหลืองโดยได้กล่าวถึงเรื่องทั่วๆ ไปเกี่ยวกับชนกลุ่มนี้ สังคมและการดำเนินชีวิต ภาษาและบทเพลงซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก นอกจากนี้ในภาคผนวกยังให้คำศัพท์เปรียบเทียบภาษานี้กับภาษาอังกฤษและคำเมือง รวมทั้งเพลงของชนกลุ่มนี้ในภาษาอังกฤษ และเพลงโบราณของเชียงใหม่

AA Mbr ET 2506/1963, Boeles, J. S. "Second Expedition of Mrabri of North Thailand (Khon Pa)". *JSS*, 51.2: 113-160.

บทความนี้กล่าวถึงการเดินทางไปศึกษาสำรวจกลุ่มมลาบรีในภาคเหนือโดยกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มมลาบรี เช่น สิ่งของเครื่องใช้ อาหาร ความเชื่อ โครงสร้างทางสังคม และลักษณะสังคมที่ติดต่อโลกภายนอก

AA Mbr ET 2506/1963, Flatz, Gebhard. "Anthropometric, Genetic and Medical Examination" *JSS*: 161-178.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะทางด้านมานุษยวิทยาและลักษณะทางพันธุกรรมของผีตองเหลืองที่บ้านขุนสถาน จังหวัดน่าน โดยพิจารณาลักษณะผม หู ตา ผิวหนัง กลุ่มเลือด และอีโมโกลบิน ได้พบว่าชนกลุ่มนี้มีกลุ่มเลือดชนิด A เหมือนๆ กันทุกคน

AA Kns ET 2506/1963, อัมพร สนิทวงศ์ (ม.ล.). "เที่ยวเมืองปะเหลียนเก่า", อนุสาวรีย์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปีที่ 4 เล่มที่ 2 หน้า 35-38, 44-47 มีภาพประกอบ.

บทความนี้กล่าวถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวเงาะ(ชาโกล) ที่อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ให้คำศัพท์ภาษาชาโกล 9 คำ

AA Sve ET 2507/1964, Bruk, S.I. *The people of Indochina* U.S. Department of Commerce, Office of Technical Services, Joint Publications research Service,

Washington, D.C., โรเนียวเย็บเล่ม, 31 หน้า มีบรรณานุกรม.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์แทบทุกกลุ่มในเอเชียอาคเนย์ มีตารางแสดงจำนวนประชากรใน ค.ศ. 1911 และ 1956 การจัดแบ่งกลุ่มภาษาทำตาม Benedict 1942 , มีตารางแสดงการกระจายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์

AA Lwa ET 2507/1964, Kunstadter, Peter. "The Lua (Lawa) of Northern Thailand : Aspects of Social Structure, Agriculture, and Religion" ปาฐกถาแสดงที่สยามสมาคมเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม ค.ศ.1964, พิมพ์โรเนียว เย็บเล่ม 56 หน้า มีแผนที่ประกอบ มีบรรณานุกรม. a บทความนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะว่า กล่าวถึงประวัติศาสตร์ โครงสร้างสังคม ศาสนา การเพาะปลูกและการทำงานใน 1 รอบปี ยาและวิธีการรักษา พยาบาล

AA Mon ET 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Mons". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia*. Human Relations Area Files Press, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียกกลุ่มชาติพันธุ์มอญ ถิ่นที่อยู่ ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประชากร โดยเน้นกล่าวถึงแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย งานฝีมือและการค้า ระบบเครือญาติครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางการเมืองและสังคม ระบบความเชื่อและศาสนา พิธีกรรมการเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาล วงจรชีวิต เป็นต้น

AA Sve ET 2507/1964, Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey and John K. Musgrave. *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia*, Human Relations Area Files Press, New Haven, Connecticut, 288 หน้า มีดรรชนี บรรณานุกรมและแผนที่.

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดเล่มหนึ่งในบรรดาผู้ที่ศึกษาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ เป็นหนังสือที่มีผู้ร่วมเขียนซึ่งเป็นนักวิชาการเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์เกือบ 10 คน หนังสือแบ่งออกเป็น 4 ภาคตามตระกูลภาษา ภาคที่หนึ่งกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาคที่สองกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ภาคที่สามกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท-กะได และภาคที่สี่กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลมลายู-โพลีเนเซียน ในการกล่าวถึงแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะกล่าวไปตามลำดับ โดยให้ความรู้เบื้องต้น แล้วให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาและทางภาษา แลให้บรรณานุกรมที่สำคัญไว้ด้วย กลุ่มออสโตรเอเชียติกกล่าวในรายละเอียดถึงกลุ่มขมุ ของ เขมร เขม้ง/ชาไก ละเมิด ละว้า ยุมบริ มอญ ชาวบน ปะหล่อง โซ ถิ่น เวียดนาม ว่า โดยกล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียกกลุ่มชาติพันธุ์ ลักษณะภาษา ถิ่นที่อยู่ ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประชากร แบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย งานฝีมือและการค้า ระบบเครือญาติ

ครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางการเมืองและสังคม ระบบความเชื่อและศาสนา พิธีกรรมการเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาล วงจรชีวิต เป็นต้น

AA Sve ET 2507/1964, เอ. คาร์ และพันตรี อี. ซเดนฟาเดน. *ชาติวงศ์วิทยาว่าด้วยชนชาติเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย*. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเอกบริบูรณ์ จุลจาริตต์.

เอกสารฉบับนี้กล่าวถึงข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับมนุษย์ดั้งเดิมในดินแดนประเทศไทย และ อาเซียอาคเนย์ และการอพยพถิ่นของกลุ่มชนต่างๆ มายังดินแดนเหล่านี้ เริ่มตั้งแต่กลุ่มออสตรา ลอยหรืออินโดนีเซีย กลุ่มออดโตรเอเชียติก ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมแล้วมาเป็นกลุ่มจีน-ทิเบต กลุ่มไต-กะได เป็นต้น ในยุคสมัยต่างๆ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในประเทศไทยให้รายละเอียดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแต่ละกลุ่มชนไว้ด้วย ข้อมูลในหนังสือเล่มนี้เป็นข้อมูลในอดีต

AA Sve ET 2507/1964, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. *Labor Law and Practice in Thailand*, United States Department of Labor, 57 หน้า.

รายงานนี้ว่าด้วยสถานการณ์แรงงานในประเทศไทยในระยะก่อน ค.ศ. 1964 แบ่งออกเป็น 14 บท มีภาคผนวกและตาราง ในบทที่สาม (หน้า 10-15) ได้กล่าวถึงคนไทยและวัฒนธรรม ได้มีตอนที่กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และชนกลุ่มน้อยทั้งที่เป็นชนกลุ่มน้อยในทางศาสนาและในทาง ภาษา ไม่มีรายละเอียด

AA Kmu ET 2508/1965, Lebar, Frank M. *The Khmu : Final Report to National Research Council, Bangkok*.

รายงานฉบับนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มขมุและกลุ่มอื่นๆ การผสมกลมกลืนระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในภาคเหนือและบริเวณใกล้เคียง กล่าวถึงชาวขมุในประเทศไทย โดยให้ข้อมูลด้านลักษณะทางวัฒนธรรม โครงสร้างทางสังคม การทำการเกษตร จำนวนที่พบในประเทศไทย การติดต่อสื่อสารกับชาวลาว

AA Lwa ET 2508/1965, Wood, W.A.R. *Consul in Paradise sixty-nine years in Siam*, Suriwong Book Centre, 175 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตของผู้แต่งซึ่งเป็นกงสุลอังกฤษที่เชียงใหม่ และได้อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา 69 ปี ได้กล่าวถึงขนบธรรมเนียมของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ ม้ง เย้า ละว้า ขมุ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ มราบริ ได้กล่าวถึงกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่าแยกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือกะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเก และตองตู ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพและการแต่งกาย พร้อมทั้งกล่าวด้วยว่ามีกะเหรี่ยงสะกอจำนวนมากที่ถือศาสนาคริสต์ นิกายแบปติสต์

AA Sve ET 2509/1966, Blanchard, Wendell. *Thailand its people its society its culture*,

Human Relation Area Files Press, New Haven, 526 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีตอนที่กล่าวถึง ภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยอยู่ในหน้า 56-87 เป็นการกล่าวอย่างไม่ละเอียด และ อ้างอิงข้อมูลเก่าจากงานของ A. Kerr และ E. Seidenfaden

AA Sve ET 2509/1966, Harris, George L. และคนอื่นๆ. *Area Handbook for Thailand*, Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, 527 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ในหน้า 51-94 ได้กล่าวถึง กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยทั้งที่พูดภาษาตระกูลไทและไม่ใช่ กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ด้วย

AA Kuy ET 2509/1966, Kelly, Joseph Kelly. "A Visit with Suay-Thailand's Elephant Hunters". *Sawaddi*.

บทความนี้กล่าวถึงกำเนิด ภาษา อาชีพ ของคนส่วยและกล่าวถึงงานแสดงช้างที่จังหวัด สุรินทร์

AA Lwa ET 2509/1966, Kunstadter, Peter. "Living with Thailand's Gentle Lua" *National Geographic Magazine*, July, 1966, หน้า 123-146 มีภาพประกอบมาก.

บทความนี้ให้ความรู้เบื้องต้นทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับคนละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ที่ เรียกว่าละว้าในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละว้าหรือละเวือะ)

AA Sve ET 2510/1967, Kunstadter, Peter. *Southeast Asia Tribes, Minorities and Nations*, Princeton Center of International Studies, 1967.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เป็นภาพรวมทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ใน เอเชียอาคเนย์ มีตารางแสดงการกระจายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ มีภาพประกอบ

AA Sve ET 2511/1968, Smith, Harvey H. Donald W. Bernier, Frederica M. Bunge and others. *Area Handbook for Thailand*.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ในบทที่ 5 Ethnic Groups ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย โดยกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์จีน อินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา กลุ่มชาติพันธุ์เวียดนาม และชาวเขาเผ่าต่างๆ ไม่มีรายละเอียด

AA Sve ET 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ. *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AA Sve ET 2511/1968, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. (Chapter five, Ethnic Groups), *Area Handbook for Thailand*, the Superintendent of Documents, US Government Printing Office, Washington D.C. 20402, หน้า 69-88.

กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ว่ามี 4.2 ล้านคน จากจำนวนประชากรทั้งประเทศ 34.2 ล้านคน (สำรวจ ค.ศ. 1967) เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างกว้างๆ มีกล่าวถึง ภูไท ไทยฉาน จีน อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา ชาวเวียดนาม ผู้พูดภาษามอญ-เขมร-กูย มาเลย์ และชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่นกะเหรี่ยง แม้ว เย้า อีเก้อ ลีซอ ละว้า ในบทที่สิบห้าตอนการจับกลุ่มทางการเมืองได้กล่าวว่กลุ่มชาติพันธุ์จีน มาเลย์ และเวียดนาม มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่น่าสนใจ จับตาดูในหน้า 215 ได้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยทางศาสนา (Religious minority) อันมีชาวจีน และมาเลย์ เป็นสำคัญ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ไม่มีบรรณานุกรม

AA Lwa ET 2513/1970, Preecha Chaturaphan. "Life and Love and the Lawa", *Bangkok World*, Nov.22, 1970 หน้า 11-13 และต่อหน้า 18.

บทความนี้ให้ความรู้เรื่องมานุษยวิทยาที่เกี่ยวกับคนละว้าอย่างสั้นๆ ให้ความรู้เรื่องการแบ่งชั้นของบุคคลในสังคมเรื่องความรักและการแต่งงาน เรื่องผู้นำศาสนาของละว้า การปกครองในสังคมละว้า ความเจ็บไข้และวิธีการรักษาแบบดั้งเดิม เศรษฐกิจและการถือครองที่ดิน

AA Sve ET 2513/1970, Rodulfo, A.M. "Ethnic and Religious Minority in South-East Asia", *Pacific Community*, winter 1970, หน้า 1-16.

บทความนี้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์อย่างผิวเผิน โดยกล่าวถึงทุกกลุ่มชาติพันธุ์อย่างย่อ กล่าวถึงทั้งชนกลุ่มน้อยในทางภาษาและชนกลุ่มน้อยในทางศาสนา

AA Sve ET 2513/1970, The Cultural Information Analysis Center, Center for Research in Social Systems, Department of the Army. *Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand*. Washington, D.C. 20310.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยต่างๆ ในประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 18 กลุ่มได้แก่ มอญ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ชาน (ไทใหญ่) แม้ว เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ และอินเดีย-ปากีสถาน ข้อมูลได้มาจากเอกสารที่ได้มีการพิมพ์เผยแพร่แล้ว เป็นข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สถาบันทางการเมือง และวิถีชีวิตของชนกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ โดยมีบรรณานุกรมเอกสารที่ประกอบในการค้นคว้าอย่างละเอียด แผนที่ที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชนแต่ละกลุ่มในประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการทำงานกับคนแต่ละกลุ่ม เป็นต้น

AA Sve ET 2514/1971, Henderson, John W. และคนอื่นๆ. *Area Handbook for Thailand*, US. Government Printing Office, 411 หน้า มีบรรณานุกรม อภิธานศัพท์ และดรรชนี.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะทางสังคมการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศไทยในบทที่หนึ่งตอนที่เจ็ด (หน้า 133-147) ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์และภาษา อันได้แก่ ภาษาไทย ลาว จีน มาเลย์ อังกฤษและภาษาของชนกลุ่มน้อยต่างๆ

AA Mon ET 2515/1972, Smithies, Michael. "Village Mons of Bangkok. *JSS*. 60.1: 307-332.

บทความนี้กล่าวถึงกำเนิด ประชากร และถิ่นฐานของชาวมอญ อภิปรายชีวิตในด้านต่างๆ ของคนที่คลองมอญ กรุงเทพฯ เช่น บ้านเรือน ลักษณะรูปร่างหน้าตา อาหาร และการละเล่น กล่าวถึงโครงสร้างของครอบครัว ชีวิตทางเศรษฐกิจ และประเพณีทางพุทธศาสนา ให้อารยะเยียดเกี่ยวกับบทบาทของหมอตำแย ความเชื่อทางไสยศาสตร์ หมอผี สิ่งเหนือธรรมชาติ คนเจ็บไข้ เป็นต้น

AA Kns ET 2515/1972, สมบูรณ์ แก่นตะเคียน. *ประวัติเมืองภูเก็ต*, หนังสือโรเนียว เย็บเล่ม, 75 หน้า มีภาคผนวกเป็นประมวลเอกสารเกี่ยวกับเมืองถลาง 36 หน้า.

ในหน้า 62-63 ได้กล่าวถึงชาวเล ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ชายฝั่งทะเลอันดามันตั้งแต่เมืองมะริด ลงมาตลอดชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทยเรื่อยลงไปถึงแหลมมลายู และยังได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์เนกริโต (Negrito) หรือพวกเงาะเซมัง (Semang) หรือทงกา (Tongka) ซึ่งอยู่ตามภูเขาในภาคใต้ของไทย และกล่าวว่าเชื้อสายพวกเดียวกันนี้มีอยู่ในหมู่เกาะอันดามัน ในเกาะสุทอน มินดาเนา และเกาะปาลาวันในประเทศฟิลิปปินส์ กล่าวว่าชนพวกนี้อยู่ตามป่าเขาหาผลไม้กิน และจับสัตว์ด้วยการใช้เป่าลูกดอกอาบยาพิษ

AA Mon ET 2516/1973, Foster, Brian L. "Ethnic Identity of the Mons in Thailand". *JSS*. 61.1: 203-226.

บทความนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชนมอญซึ่งผู้เขียนได้จากการศึกษาที่หมู่บ้านมอญอย่างย่อๆ โดยกล่าวถึงประวัติ ถิ่นฐาน ความเกี่ยวข้องทางภาษา จำนวนและเศรษฐกิจในปัจจุบันและได้อภิปรายเกี่ยวกับกำเนิด ธรรมชาติของสังคมมอญ และวัฒนธรรมมอญในเมืองไทย ซึ่งลักษณะสังคมและความเป็นมอญในปัจจุบัน

AA Kns ET 2516/1973, วิจิตร ชุมทรัพย์. "เงาะป่า" *อสท.* ปีที่ 13 เล่มที่ 8 หน้า 32-35, 45-46 มีภาพประกอบ.

บทความนี้กล่าวถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของเงาะป่า(ชาไก)ที่อำเภอเบตง อำเภอปันนัง สะตาจันท์ยะลา และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง เล่าเรื่องวิธีการล่าสัตว์ของชาไกไว้ค่อนข้างละเอียด

AA Sve ET 2519/1976, จิตร ภูมิศักดิ์. *ความเป็นมาของคำสยาม, ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ และข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม*. บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด, มูล

นิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเรื่องนี้แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคหนึ่งกล่าวถึงพื้นฐานทางนิรุกติศาสตร์และประวัติศาสตร์โดยกล่าวถึงปัญหาและการศึกษาที่มาของคำว่าสยาม ศึกษาร่องรอยของคำว่า ชาน ชาม สยาม เสียม อัสสัม เสียมกก รวมทั้งดูจากจารึกในภาษาพม่า จามปา เขมร และศึกษาตามความรับรู้ของจีนโดยได้เสนอสมมุติฐานทางนิรุกติศาสตร์และทางสังคม ภาคที่สองได้กล่าวถึงชื่อชนชาติและฐานะทางสังคม ในรายละเอียดกล่าวถึงลักษณะสองด้านทั้งดีและไม่ดีของชื่อชนชาติ ความสัมพันธ์ทางสังคมกับชื่อชนชาติ เรื่องของมีลักษณะ กิราต นิบาท ทาส ข่า ลาวเหิง วิวัฒนาการของคำว่าไทย และลาว และแนวคิดสำหรับความหมายของคำ "สยาม" วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำว่า ขอม กรอม กระอม ศึกษาเอกสารไทยที่กล่าวถึงขอมและค้นคว้าจากข้อมูลภาษามอญและพม่า พยายามชี้ถึงความเป็นชาติพันธุ์ขอม การมองกลุ่มขอม รวมทั้งงานทางประวัติศาสตร์ของชาวตะวันตกที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้

AA Lwa ET 2521/1978, Kunstadter, Peter and Roger Harmon. *Lua' of North Thailand, The Material Culture of the Upland of Pa Pac, An Exhibition at the Thomas Burke Memorial Washington State Museum of the University of Washington, Seattle, Washington*, 20 หน้า, มีภาพประกอบ 44 ภาพ.

หนังสือนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าละว้า (ที่ผู้เขียนเรียกว่า ละว้า ความจริงพูดภาษาละว้า) ภาพประกอบ 44 ภาพนั้นเป็นภาพแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในวัฒนธรรมดั้งเดิมของละว้า

AA Lwa ET 2522/1979, Maeda, S. *Les Lawa; La plus ancienne population de la Thaïlande : l'étude monographique et socio-juridique*, Thèse pour le Doctorat de 3ème cycle présentée devant E.H.E.S.S., Université de Paris, 1979, 547 หน้า เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส.

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเล่มนี้พรรณนาเรื่องราวของละว้าทั้งในเรื่องถิ่นที่อยู่ การทำกิจกรรม อาหารการกิน หมู่บ้าน และบ้านที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและวิธีการรักษาโรคแบบดั้งเดิม กล่าวถึงชนชั้นชนมั่ง การแต่งงาน พิธีศพ กฎหมาย ละว้าดั้งเดิมและวิธีการตัดสินความ

AA Chg ET 2522/1979, กรรณิการ์ เกณิกานนท์ และคณะ. *ของ. สำนักพิมพ์บรรณกิจ.*

หนังสือนี้กล่าวถึงลักษณะและประเพณีทั่วไปของกลุ่มชนทางภาคตะวันออกของไทย เช่น การเกิด การตาย การนับ การเรียกตัวเอง ความเป็นอยู่ ประวัติ พิธีแต่งงาน เพลงพื้นบ้าน ภาษา วัฒนธรรม

AA Mon ET 2522/1979, สุรินทร์ คล้ายจินดา. "มอญราชบุรี". *ศิลปวัฒนธรรม*, 19.2: 75-80.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมอญที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย การละเล่น และ

ประเพณีแตกต่างไปจากของชาวไทยบ้าง รวมทั้งพิธีเพื่อการเกิดและการตาย กล่าวถึงวัดคงคาราม การทำกราวน้อย หรือลูกหนู ของเล่นสำหรับผู้ใหญ่ การเล่นหะแยมมอญ การจัดงานศพ การแข่งขัน ลูกหนู มอญร้องไห้ ฯลฯ

AA Lwa ET 2523/1980, Preecha Chaturabhand. *People of the Hills*, Editions Duang Kamol, 200 หน้า มีภาพประกอบ.

หนังสือเล่มนี้แนะนำให้รู้จักชาวเขาเผ่าต่างๆ ในมุมมองกว้างๆ กล่าวถึง เย้า ม้ง อีเก้อ มูเซอ ละว้า ลีซอ กะเหรี่ยง ในการบรรยายแต่ละเผ่าจะกล่าวถึง บ้านเรือน การแต่งกาย อาหาร พิธีกรรม จารีตประเพณี การแต่งงาน การคลอดบุตรและการเลี้ยงดูเด็ก ความเจ็บป่วย ความตาย

AA Kns ET 2523/1980, ไพบุลย์ ดวงจันทร์. *ชาไก เจ้าแห่งขุนเขาและสมุนไพรมะเขือ* สำนักพิมพ์อ่อนดิลก ป.ศ. 2523.

กล่าวถึงกลุ่มชาไกในเขตจังหวัดยะลา ชีวิตความเป็นอยู่และการใช้สมุนไพรมะเขือ

AA Tin ET 2524/1981, Dessaint, William Y. "The Tin (Mal), Dry Rice Cultivators of Northern Thailand and Northern Laos". *JSS*, Vol.69 parts 1&2, หน้า 107-137 มีภาพประกอบ.

บทความนี้ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุคลิกของชาตินี้ กล่าวถึงลักษณะทางชาติพันธุ์ ลักษณะทางภาษา รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน จำนวนประชากรในช่วงปี 1963-1964 และ 1971-1972 การทำกิจกรรมที่ลักษณะหมู่บ้านการเลี้ยงสัตว์ ลำสัตว์ เก็บของป่า ชีวิตประจำวัน ครอบครัว ชุมชน และแนวโน้มของคนจีนในอนาคต

AA Mbr ET 2525/1982, สุรินทร์ ภูจักร และคณะ. *รายงานเบื้องต้นกลุ่มสังคมลำสัตว์ ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตอเหลืองในประเทศไทย"*. โครงการวิจัยชาติพันธุ์ทางโบราณคดี, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รายงานการวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่เรียกกลุ่มชนนี้ การอพยพโยกย้ายถิ่นฐาน ลักษณะที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ การหาอาหาร ทำอาหารทั้งในปัจจุบันและอดีต ชีวิตประจำวันและโครงสร้างทางสังคม การแบ่งงาน การอาบน้ำ นอน การแต่งงาน ประเพณีความเชื่อต่างๆ การถือผี ผิดผี ลายสัก การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเมื่อรับอิทธิพลจากภายนอก การศึกษาแบบพิมพ์พื้นของชนเผ่าผีตอเหลือง

AA Mbr ET 2525/1982, สุรินทร์ ภูจักร. "กลุ่มสังคมลำสัตว์: ชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตอเหลืองในประเทศไทย". รายงานเบื้องต้นโครงการวิจัยชาติพันธุ์, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร, เล่มที่ 1 ปีที่ 3.

งานวิจัยนี้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของเผ่าผีตอเหลือง สภาพชีวิตทั่วไป ชีวิต

ประจำวันและโครงสร้างทางสังคม ประเพณีความเชื่อ การละเล่นต่างๆ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเมื่อได้รับอิทธิพลภายนอก การศึกษาแบบพิมพ์พื้นของเผ่าเผ่าต้องเหลือง

AA Sve ET 2526/1983, McKinnon, John and Wanat Bhruksasri. *Highlanders of Thailand*. Oxford University Press.

หนังสือนี้เสนอบทความที่เขียนโดยนักสังคมวิทยา, ภาษาศาสตร์, มนุษยวิทยา และ ภูมิศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับ 9 กลุ่มชนในเขตที่สูงของไทย เสนอลักษณะนิสัยของ ชาวเขาในภาคเหนือของไทย เช่น ลักษณะประจำตัว ความแตกต่างของวัฒนธรรม การมีบทบาท เกี่ยวกับกลุ่มชนหรือไทยเหนือ และลักษณะทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้านไทยใหญ่ จีนฮ่อบนภูเขาทางเหนือของไทย : การนับถือผี พุทธ และคริสต์ของพวกกะลาที่บ้านป่าแป๋ ผีและ วิญญาณของชาวกะเหรี่ยงโปว์ ความเท่าเทียมกันทางเพศของคนม้ง คนยากกับศาสนา เข้ากับการ อพยพ ลีชอกกับการปฏิรูปทางการเมือง ความคิดและการดำเนินการทางเศรษฐกิจ ประชาชนและ คำสอนของอาคาซัน และพิธีกรรมในหมู่บ้านอักษ่า

ET AA Kns 2526/1983, อองอาจ รุ่งจันทร์ฉาย. "โอวัง ดารัต มนุษย์ยุคเริ่มแรกที่ยังหลงเหลือ" ศิลปวัฒนธรรม 4, 11: 12-28.

กล่าวถึงซากที่ร่อยต่อของจังหวัดตรัง-พัทลุง-สตูล ในป่าดิบดงลึกของเทือกเขาบรรทัด

AA Mbr ET 2527/1984, สุทธิพงษ์ อัครวิทย์. "เผ่าต้องเหลือง". อ.ส.ท., 25,2: 59-65.

บทความนี้กล่าวถึงเผ่าต้องเหลืองในเขตอำเภอนาน้อยและอำเภอสา จังหวัดน่าน โดยกล่าว ถึงลักษณะทั่วไป อุปนิสัย กรรมวิธีในการล่าหาญ วิธีการถนอมอาหาร และวิธีหาอาหาร

AA Lwa ET 2527/1984, สุริยา รัตนกุล. "ละว้าและลัวะ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้า 56-78.

บทความนี้ชี้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ละว้าและกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะเป็นคนละกลุ่มชาติพันธุ์ มีประวัติ ต่างกันและมีภาษาต่างกัน บทความนี้ให้ตารางคำศัพท์ภาษาละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เปรียบเทียบกับภาษาลัวะที่จังหวัดน่านเป็นจำนวน 104 คำ โดยแบ่งแยกตามหมวดความหมาย

AA Lwa ET 2528/1985, วาสนา กุลประสูตร. "ลัวะ กลุ่มชนที่เหลืออดีตแห่งความรุ่งโรจน์ไว้ในบ้าน ปาเมืองคอย" อนุสารขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เล่มที่ 25 ฉบับที่ 12 หน้า 66-79.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติของลัวะ กล่าวถึงประชากรลัวะในประเทศไทยที่จังหวัด เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน กล่าวถึงเสถียรคติในหมู่บ้านลัวะ ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะความจริง พุดภาษาละว้าหรือลัวะเวือะ

AA Kuy ET 2529/1986, ชื่น ศรีสวัสดิ์. รายงานผลการวิจัยทางวัฒนธรรมเรื่อง การเลี้ยงช้างของชาวไทย-กวย(ส่วย) ในจังหวัดสุรินทร์.

รายงานฉบับนี้กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดสุรินทร์ ถิ่นฐานและภูมิหลังของชาวไทย-กวย (ส่วย) การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย เรื่องเกี่ยวกับช้างและการเลี้ยงช้างในจังหวัดสุรินทร์ ประเพณีในการจับช้าง ความสัมพันธ์ระหว่างชาวกุยกับช้างในแง่ของมรดกทางวัฒนธรรม เป็นทรัพย์สินและเป็นสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งสถานการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงช้างในปัจจุบัน จำนวนช้าง บทบาททางสังคมในปัจจุบัน และการส่งเสริมการเลี้ยงช้างให้เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์

AA Nyk ET 2529/1986, ปรีชา อุยตระกูล. สังคมและวัฒนธรรมของชาวน. ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น คณะวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

เอกสารงานวิจัยฉบับนี้เสนอลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของชาวน (ชาวดง/ญ้อ) โดยศึกษาที่หมู่บ้านน้ำสาด ตำบลนาบงหลัก อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดชัยภูมิ ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ การตั้งหมู่บ้านและสภาพภูมิศาสตร์ ระบบครอบครัวและเครือญาติ ระบบเศรษฐกิจ ระบบอนามัยและสาธารณสุข ระบบการศึกษา การเมือง การปกครอง และสันตนาการ ประเพณีต่างๆ และความเชื่อ รวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างระบบดังกล่าว

AA Sve ET 2529/1986, สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. ประวัติมรดกไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์, 179 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโดยทั่วๆ ไปของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งภูมิศาสตร์ ประชากร ทรัพยากร โบราณสถาน โบราณวัตถุ และภาษาที่ใช้พูดเยอ ลาว ส่วย เขมร ภาษาเขมรเป็นภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุด และกล่าวถึง ขนบธรรมเนียม ประเพณีของผู้คนที่พูดกันคนละภาษาในจังหวัดศรีสะเกษด้วย

AA Chg ET 2530/1987, สุรเชา สุพรรณไพบูลย์. การศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวซอง. ผลงานวิจัยเสนอต่อสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ผลงานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษากลุ่มชาวซองที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะสภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพ การแบ่งปันผลประโยชน์และการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ลักษณะสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน การอพยพโยกย้ายถิ่น บ้านเรือน ระบบครอบครัวเครือญาติ การปกครองและความสัมพันธ์ภายในและภายนอกหมู่บ้าน ลักษณะทางวัฒนธรรม เช่น ประเพณีนิยม พิธีกรรมต่างๆ เพลง ภาษา ดนตรี ฯ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวัฒนธรรมในยุคปัจจุบัน

AA Tin ET 2530/1987, Filbeck, David. "New Ethnic Names of the Tin of Nan Province". JSS; 129-139.

บทความนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ของกลุ่มชนที่เรียกว่า "ถิ่น" ในจังหวัดน่าน โดยได้กล่าวถึงชื่อ

ที่คนไทยเรียก การที่ชาว "ถิ่น" แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ได้แก่ ปรี๊ญ และมัล กล่าวถึงกลุ่มปรี๊ญ กล่าวถึงบ้านชาเลง และชื่อใหม่ๆ ต่างๆ

AA Mon ET 2530/1987, พิสนท์ ปลัดสิงห์. *คนมอญ*. ด้านสุทธาการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือนี้กล่าวถึงคนมอญ โดยสะท้อนภาพจากสำนึกของผู้เขียนซึ่งเป็นคนมอญ กล่าวถึง ปัญหาการดิ้นรนเพื่อเอกราช เพื่อให้ได้ถิ่นที่อยู่ และกล่าวถึงมอญในแง่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม มอญปัจจุบันและถิ่นมอญในกรุงเทพฯ

AA Mon ET 2531/1988, "มอญโพธาราม". *อ.ส.ท.* ฉบับที่ 20,4: 30-38.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมอญโพธาราม และวัดคงคาราม ศูนย์กลางของชุมชนนี้ โดยกล่าวถึงประวัติการอพยพ บุคคลสำคัญที่เป็นต้นสกุลต่างๆ บ้านหลักคงคา พิธีรำผีมอญ พิธีชักพระ การละเล่นมอญซ่อนผ้า ตีจับ ไม้หึ่ง สะบ้าทอย การทำบุญข้าวแช่ การรำทะเลยมอญ เพลงพวงมาลัย เป็นต้น

AA Mbr ET 2531/1988, พรณี ชีโนรักษ์. "การสำรวจลักษณะพันธุกรรมบางอย่างในคนป่าเผ่า ผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมศาสตร์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมบางอย่างของชนเผ่ามลาบรีโดยการตรวจหมู่เลือด ได้พบว่าทุกคนมีกลุ่มเลือด A เหมือนที่ Flatz ศึกษาไว้เมื่อ 1963 ซึ่งแสดงว่าไม่มีการแต่งงานกับคนต่างเผ่า และชนิดของฮีโมโกลบิน และการพิมพ์ลายนิ้วมือ และดูลักษณะพันธุกรรมเช่น ลักษณะใบหู และความถนัดในการใช้มือ และพบฮีโมโกลบินซึ่งทำให้เกิดฮีโมโกลบิน ซึ่งทำให้เกิดโรค Thalassimia ได้ นอกจากนี้ทุกคนถนัดใช้มือขวา เป็นต้น

AA Mbr ET 2531/1988, พิชาย ชำนาญนิตอรธ และสิขมพูน นรภูมิพิภักษ์. "ผลการวิเคราะห์ขนาดของฟันและลักษณะของเขี้ยวในชนกลุ่มน้อยเผ่าผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมศาสตร์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษารูปร่างของฟันของผีตองเหลือง โดยเปรียบเทียบกับขนาดของฟันมาตรฐานและเพื่อศึกษารูปร่างและโครงสร้างของโครงขากรรไกร เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางมานุษยวิทยา และโบราณคดีต่อไป

AA Kns ET 2531/1988, วิสิษฐ มะยะเจลิยว. "คันทิง: ที่บ้านคลองแร่ ชนเผ่าดั้งเดิมในสังคมปัจจุบัน". *ศิลปวัฒนธรรม*, 9, 11: 82-85.

บทความนี้กล่าวถึง ชื่อของกลุ่มชน การเรียกชื่อ ประวัติความเป็นมา ภาษาที่พูด การ

ดำเนินชีวิตต่างๆ ไป ประเพณีที่ยึดถือ ความเชื่อ การทำมาหากิน การรับจ้าง สภาพเศรษฐกิจ การตั้ง และการย้ายถิ่นฐาน

AA Mbr ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูจักร และคณะ. ผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล้าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย. กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, กรมศิลปากร, อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้เสนอผลการศึกษาวัยลักษณะชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ภาษา ประเพณี ตลอดจนลักษณะทางพันธุกรรมของกลุ่มชนที่เรียกว่า ผีตองเหลือง หรือมลาบรี อย่างละเอียด โดยได้นำไปเปรียบเทียบกับหลักฐานของกลุ่มวัฒนธรรมโฮมินีนที่ขุดค้นพบ และได้ตั้งสมมุติฐานว่าการดำเนินชีวิตของคนยุคก่อนประวัติศาสตร์คงจะไม่แตกต่างจากชนผีตองเหลืองสักเท่าใด

AA Mbr ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูจักร. "การตีความข้อมูลทางโบราณคดีและชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีระหว่างวัฒนธรรมโหมบินเนียนและชนกลุ่มน้อยผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล้าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงวิธีการดำเนินชีวิตของเผ่าผีตองเหลืองในแง่มุมต่างๆ เช่น การอพยพโยกย้ายที่อยู่ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ลักษณะที่พิกอาศัยและสภาพความเป็นอยู่ การล่าสัตว์และเก็บผลหมากรากไม้เพื่อบริโภคและใช้ประโยชน์ในชีวิต การทำอาหาร การติดต่อและรับอิทธิพลจากภายนอก เป็นต้น โดยเปรียบเทียบข้อมูลปัจจุบันของชนเผ่านี้ซึ่งคล้ายคลึงกับข้อมูลของกลุ่มวัฒนธรรมโหมบินเนียนเมือง 12,000-5,000 ปีมาแล้ว

AA Mbr ET 2531/1988, สุรินทร์ ภูจักร. "ประวัติความเป็นมาของชนเผ่า "ผีตองเหลือง" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล้าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตองเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของชนเผ่ามลาบรีหรือผีตองเหลือง โดยกล่าวถึงการย้ายที่อยู่และการอพยพในปัจจุบัน สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะที่พิกอาศัย สภาพภายในบ้านที่พิกอาศัย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ การหาอาหาร รวมทั้งโครงสร้างทางสังคม เช่น การแบ่งหน้าที่การทำงานในชีวิตประจำวัน ประเพณีความเชื่อของชนเผ่าผีตองเหลือง การละเล่น เป็นต้น

AA Lwa ET 2532/1989, จันทบูรณ์ สุทธิ และสมเกียรติ จำลอง. "ลัวะ และวัน เดือน ปี" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.13 No.3,4 July-December 1989, หน้า 45-74.

แต่เดิมลัวะนับวันโดยการยึดดวงจันทร์เป็นหลัก เมื่อใดก็ตามดวงจันทร์ขึ้นเป็นวันแรก จะถือเป็นวันเริ่มต้นใหม่ และวันสุดท้ายที่ดวงจันทร์หายไปถือเป็นวันสุดท้ายของเดือน ที่เรียกว่าลัวะ ในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละวะหรือละเวิอะ

AA Mon ET 2532/1989, ผุสดี ทิพทัส และสุวัฒนา ชาติานิติ. *การศึกษาชุมชนมอญในพื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาชุมชนมอญที่พระประแดง 16 หมู่บ้านในด้านสถาปัตยกรรมและการวางผังชุมชน กล่าวคือ ศึกษาการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพของชุมชน โครงสร้าง ประชาชาติเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนอยู่ปัจจุบัน เพื่อเป็นพื้นฐาน และศึกษาประเพณีตามความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม และกิจกรรมประเพณีที่มีมา เพื่อดูความแตกต่างและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ศึกษาลักษณะธรรมชาติของที่พักอาศัย อาคารทางศาสนา ศึกษาทัศนคติของคนมอญต่อการเปลี่ยนแปลงในช่วง 20 ปีหลังเพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่ขยายตัว สะท้อนความคิดของชุมชนต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเป็นเมือง เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้ถูกต้อง ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยสนาม

AA Kns ET 2532/1989, วิสิฐ มะยะเฉียว. "ชาโกล" ในกลาง ภูเก็ต และชายฝั่งทะเลอันดามัน : โบราณคดี ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์และเศรษฐกิจ นางวิสันธิ์ โพธิ์สุนทร (บรรณาธิการ) กรมศิลปากรจัดพิมพ์ในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง 14 มีนาคม 2532, 276 หน้า, บทความนี้อยู่ในหน้า 257-276.

บทความนี้กล่าวถึงความตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำในราชสำนักของรัชกาลที่ 5 กล่าวถึงเชื้อชาติและประชากร ลักษณะทางด้านภาษา (ให้รายการ 32 คำ) การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต การอนามัยและยาสมุนไพร ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ผู้นำและโครงสร้างอำนาจภายในกลุ่ม เครื่องมือเครื่องใช้ พิธีกรรมเกี่ยวกับศพ มีบรรณานุกรม และมีรูปภาพประกอบมาก

AA Mon ET 2533/1990, Bauer, Christian. "Language and Ethnicity of Mon in Burma and Thailand". In *Ethnic Groups Across National Boundaries in Mainland Southeast Asia*. ed. by Gehan Wijiyewardene. Institute of Southeast Asian Studies, Australian National University.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชนชาวมอญซึ่งปัจจุบันตั้งถิ่นฐานอยู่ทั้งในเขตภาคกลางของประเทศไทย และตอนใต้ของประเทศพม่า จำนวนประชากรประมาณ 1 ล้านคน ภาษามอญเป็นภาษาสำคัญในเอเชียอาคเนย์ กล่าวถึงเรื่องของชื่อของชนกลุ่มนี้ ภาษา ถิ่นฐานที่ตั้ง ประชากร ปัญหาการคงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของภาษา จำนวนประชากร วัดมอญที่สอนภาษามอญ จำนวนนักเรียน

AA Sve ET 2533/1990, ไพฑูรย์ มีกุล. *วัฒนธรรมแม่น้ำมูล*. เชิงชาติพันธุ์วิทยาและประวัติศาสตร์ กระบวนการผสมกลมกลืนของกลุ่มชาติพันธุ์ กวย เขมร และลาว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตอีสานใต้ได้แก่ ชาวกวย (ส่วย) เขมร และลาว โดยดูจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอพยพ

โยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตประเทศไทย เช่น สาเหตุและบริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน และยังได้กล่าวถึง การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มที่เล็กกว่า หรือล่าหลังกว่าปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีชีวิตให้เข้ากับกลุ่มที่ใหญ่กว่าหรือมีวัฒนธรรมเด่นกว่า

AA Sve ET 2533/1990, บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. *สามสิบชาติในเชียงรายได้*. สามเสน กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเชียงรายมีจำนวนมากมาย เช่น ไทยใหญ่ ไทยเขิน ไตเมืองเหนือ ไทยลื้อ ไตหยา ตองซู่ ลัวะ ชามุ ช่าเม็ต ยาวกะเลอ มูเซอ แม้ว เย้า โดยให้ความรู้ทั่วๆ ไปเกี่ยวกับแต่ละกลุ่มชน และภาพแสดงลักษณะทางวัฒนธรรมแง่มุม ต่างๆ

AA Kns ET 2533/1990, พระวิภาควฑูต (James Fitzroy McCarthy) 2533, น.ท.หญิงสมาลี วีระ วงศ์ (แปลจากต้นฉบับที่ตีพิมพ์ ค.ศ. 1901). *บันทึกการสำรวจและบุกเบิกในแดนสยาม, โรงพิมพ์ กรมแผนที่ทหาร, 214 หน้า.*

มีกล่าวถึงเผ่าชาไกเชื้อสายเนกริโต ว่าพบที่ภูเขาใหญ่ต้นน้ำปะหังและประ และกล่าวว่าแม่น้ำประเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างเผ่าชาไกกับชาวม้ง และบอกว่าคนสองเผ่านี้ชาวมลายูเรียกรวมๆ กันว่าโอรังอุตัง (คนป่า) กล่าวว่าชาไกนั้นคล้ายคลึงกับชาวเกาะอันดามันมาก แต่สูงกว่า เส้นผม อ่อนดำนสนิทและหยิก ส่วนชาวม้งมีผมหยาบเส้นตรง ผิวดำและดูขรุขระ ทั้งสองพวกไม่เพาะปลูกและ ก่อสร้างบ้านเรือน เกือบของป่ากิน บางคราวจึงจะเข้ามาติดต่อกับชาวมลายูในหมู่บ้าน นำอ้อยกับยาง มาแลกข้าวที่รับจ้างทำงานก็มีบ้าง

AA Sve ET 2533/1990, ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. "รวมเผ่าไทยอีสาน-มุกดาหาร", อ.ส.ท. 31,1: 86-95.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในเขตภาคอีสานใต้แก่ กลุ่มไทย-ลาว ผู้ไท ไทยย้อ ไทยโย้ย ไทยแสก เขมร กูย (ส่วย) ไทยกะเลิง (โซ) ไทยกุลลา ไทยกะเลิง จีน แกว (ญวน) โดยกล่าว ถึงประวัติการอพยพ และตั้งถิ่นฐาน และลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่ม

AA Mon ET 2534/1991, เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์. "ริมฝั่งน้ำแม่กลองวันนี้มีบ้านมอญ และ (จะมี) พืชพันธุ์วัดม่วง". *ศิลปวัฒนธรรม*, 13,2: 124-141.

บทความนี้ กล่าวถึงโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ พื้นที่บ้านวัดม่วง ซึ่งเป็นความร่วมมือ ระหว่างชาวบ้านม่วงและมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยได้กล่าวถึงกลุ่มชาวบ้านในเขตราษฎร์ซึ่งเป็นกลุ่ม ไทยใหญ่ ประวัติการอพยพ การสร้างชุมชน วัดที่เป็นศูนย์กลาง นายวงปีพาทย์ บ้านโป่ง และศาลเจ้า เป็กไฟโร ผู้ใหญ่บ้านสตรีชาวมอญ บ้านม่วง วัดม่วง เป็นต้น.

AA Soo ET 2534/1991, สุรัตน์ วรจรัสรัตน์. *รายงานการวิจัยเรื่องสารานุกรมชาติพันธุ์การแพทย์กลุ่ม ไทย-ลาวและไทโซ่*. จังหวัดสกลนคร วิทยาลัยครูสกลนคร.

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ภาษา 2 กลุ่มคือ ไท-ลาว และไท-โซ่ ที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมคำพูดที่เป็นคำศัพท์ และสำนวนที่เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีระวิทยา ชื่อโรค อาการ สาเหตุ วิธีการ และพิธีกรรมการรักษา ตลอดจนเวชภัณฑ์การรักษาจำนวน 800 คำ โดยหวังว่าผลของการศึกษาจะทำให้บุคลากรทางสาธารณสุขมีความเข้าใจโลกทัศน์ของผู้ป่วยจากกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสอง

AA Plg ET 2534/1991, อิศราญ. "ปะหล่อง ชาวเผ่าใหม่ได้ร่มธงไทย". *อสท.* 32, 5: 58-69.

บทความนี้กล่าวถึงชนเผ่าปะหล่องหรือดาส่องที่หมู่บ้านนอแล ดอยอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในลักษณะที่เป็นชาวเขาเผ่าใหม่ทางชายแดนภาคเหนือของไทย มีคำถามที่ยังไม่มีคำตอบว่าเป็นชนกลุ่มใด โดยตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับท่วงสวมเอว ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มปะตอง (กะเหรี่ยงคอยาว) ซึ่งมีท่วงสวมคอ แต่ไม่มีหลักฐานประวัติศาสตร์แน่ชัด

AA Kns ET 2535/1992, ญิบ พันจันทร์. *ชีวิตดั่งฝันที่เทือกเขาบรรทัด* สารคดีอ่านประกอบวรรณคดี เรื่อง "เงาะป่า" สำนักพิมพ์ศิลปวรรณกรรม : กรุงเทพฯ 128 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตเผ่าพันธุ์ "ชาไก" ในป่าลึกภาคใต้, คำกล่าวนำ ประวัติผู้เขียน คำนำสำนักพิมพ์ เรื่อง-กะแมน, โต๊ะ บะต้อน, เรื่อง บะต้อน, เรื่อง ตามกาน, อีรา ลอแอ่น, ภาษาชาไก อำเภอปะเหลียน และภาคผนวก

AA Kns ET 2535/1992, อนุสรณ์ นินวน. "ชาไก ฤๅ เผ่าพันธุ์แห่งมนุษยชนที่กำลังถูกกลืนจากแผ่นดิน" *ศิลปวัฒนธรรม* 13, 11: 12-14.

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีของชาไก สมุนไพรการล่าสัตว์ และการปรับเปลี่ยนเข้ากับชีวิตในเมือง

AA Sve ET 2535/1992, อมรา พงศพิชญ์. "กลุ่มชาติพันธุ์ในอาเซียน" *เอเชียปริทัศน์* ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 หน้า 50-61.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์หลักหรือกลุ่มใหญ่และกลุ่มชาติพันธุ์ย่อยหรือชนกลุ่มน้อยในอาเซียน โดยชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ ผู้เขียนนำเสนอวิธีการแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ออกเป็นชนกลุ่มดั้งเดิม ได้แก่ กลุ่มเร่ร่อน กลุ่มตั้งถิ่นฐานกึ่งถาวร กลุ่มรัฐประเทศ และกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาพร้อมๆ กันหรือหลังการแพร่กระจายของวัฒนธรรมหลัก เช่น คนจีน และคนอินเดีย บทความนี้ได้กล่าวถึงสภาพภูมิศาสตร์ของอาเซียน และการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิม แบ่งเป็นกลุ่มเร่ร่อน ได้แก่ ผีตองเหลือง (ในไทยและลาว) ชามัง, ชาไก (ในไทยและมาเลเซีย) และกลุ่มชาติพันธุ์ตั้งถิ่นฐานกึ่งถาวร ได้แก่ กลุ่มชาวเขาบนแผ่นดินใหญ่ เช่น คะถิน (ในพม่า) ฉาน กะเหรี่ยง กะโร ชิน นากะ ฯ ในประเทศไทย มีกลุ่มฮ่อ แม้ว เย้า ซึ่งเป็นกลุ่มจีน และ ลีซอ มูเซอร์ อีเก้อ เป็นกลุ่มทิเบต กลุ่มข่า (ในไทยและลาว) เวียดนาม และกลุ่มไทดำ ไทแดง ไทขาว ฯ ส่วนกลุ่มชาวเขาบนเกาะอยู่ในเขตมาเลเซียและอินโดนีเซีย เช่น อีนาน ดายัต ดุซุน ฯ ส่วน

กลุ่มชาติพันธุ์รัฐประเทศได้แก่ อาณาจักรพุนาน จาม เจนละ สุโขทัย ทวาราวดี ศรีวิชัย ฯ สำหรับ
กลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพมาอยู่เอเชียอาคเนย์หลังการแพร่กระจายของวัฒนธรรม ได้แก่ กลุ่มชาวจีน
อินเดีย เป็นต้น

AA Mon ET 2536/1993, จารุวรรณ พุ่มพุกภักดิ์. "ชาติพันธุ์วิทยาในจังหวัดลพบุรี". ในหนังสือ กลุ่ม
ชาติพันธุ์ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช, เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในงาน
แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ 2 กลุ่มใหญ่ ในจังหวัดลพบุรี คือ กลุ่มมอญมาจาก
ประเทศพม่า และกลุ่มพวน ลาวเวียง, ไทยเพิงมาจากประเทศลาว โดยได้กล่าวถึงประเพณีเด่นๆ
ไว้ด้วย

AA Sve ET 2536/1993, บุญยงค์ เกศเทศ. วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. ยงสวัสดิ์การพิมพ์,
อุบลราชธานี.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะของแนวคิดมนุษยวิทยา วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ อารยธรรม
รวมทั้งมนุษย์ในเอเชียอาคเนย์ และกลุ่มชนเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย ส่วนมากจะเป็นคนไทยกลุ่ม
ต่างๆ รวมทั้งกลุ่มมอญ-เขมร

AA Mon ET 2536/1993, ภูธร ภูมะธน. "มอญบ้านบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี". ในหนังสือ กลุ่มชาติ
พันธุ์ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช, เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเนื่องในงานแผ่นดิน
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติและการอพยพตั้งถิ่นฐานของมอญบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี
รวมทั้งจำนวนประชากร การจัดระบบสังคม การค้า เศรษฐกิจ การแต่งกาย ชื่อนามสกุล การใช้
ภาษามอญ งานจักสานและงานไม้ การทำอิฐ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ลำสัตว์ หาปลา ปั่นหม้อ เจริญมอญ
ศาสนา ประเพณีเกี่ยวกับผี งานศพ ดนตรีและการละเล่น เป็นต้น

AA Mon ET 2536/1993, อระโท โอชิม่า. ชีวิต พิธีกรรม และเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชนมอญใน
เมืองไทย กรณีศึกษาเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ทฤษฎีในการธำรงชาติพันธุ์ซึ่งประกอบขึ้นจากปัจจัยด้านกลุ่ม
(group) ประวัติ (history) และเอกลักษณ์ (identity) และทฤษฎีการวิเคราะห์พิธีกรรมซึ่งสำคัญต่อ
การสร้างเอกลักษณ์ของบุคคลที่เข้าร่วมในการศึกษามอญที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ได้พบว่า
ชนมอญมีเอกลักษณ์ส่วนหนึ่งเป็นคนไทย และมีเอกลักษณ์ของความเป็นมอญควบคู่กันไป เช่น
การแต่งกาย การใช้ภาษามอญ การสืบสายเลือดทางผู้ชาย การร่วมพิธีกรรมต่างๆ ทั้งพิธีกรรม
ความเชื่อผี และพิธีกรรมทางศาสนา สิ่งเหล่านี้รวมทั้งดำรงเกี่ยวกับพิธีกรรมมีส่วนในการธำรงรักษา
วัฒนธรรม จารีตประเพณีของชาติพันธุ์มอญ

AA Mbr ET 2537/1994, หมิ่นวาลี. ผีตองเหลื่อง. บริษัท รวมสาส์น จำกัด.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผีตองเหลื่อง หรือมลาบรี ชนกลุ่มน้อยกลุ่มเล็กๆ ที่ยังชีพด้วยการหาของป่าและล่าสัตว์ เนื้อเรื่องกล่าวถึงการเดินทางสู่บริเวณที่อยู่ของมลาบรีของผู้เขียน ชีวิตความเป็นอยู่ ที่พักอาศัย อาหารและยา ความเชื่อและประเพณี ฯ

AA Mbr ET 2538/1995, Rischel, Jørgen. "Minor Mlabri". *A Hunter Gatherer Language of Northern Indochina*. Museum Tusculanum Press. University of Copenhagen, 367 pp.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง กลุ่มมลาบรี หรือผีตองเหลื่อง โดยกล่าวถึงปัญหาเรื่องชื่อกลุ่มต่างๆ และลักษณะทางสังคมมีการกล่าวถึงลักษณะทางภาษา การเปรียบเทียบภาษา การติดต่อ และได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่นๆ ลักษณะระบบเสียง ลักษณะคำ ลักษณะไวยากรณ์

AA Kmr ET 2538/1995, ประกอบ ผลงาม. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก, 33 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความหมายของคำว่า เขมร ประวัติศาสตร์ ลักษณะภาษา การขยายตัวของประชากร โครงสร้างทางการเมือง สังคม การปกครอง ถิ่นฐานดั้งเดิม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี การละเล่นต่างๆ ของชาวเขมรถิ่นไทย พร้อมทั้งภาพประกอบ

AA Kuy ET 2538/1995, สมทรง บุรุษพัฒน์. สารานุกรมชนชาติไทย. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 26 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ความหมายของชื่อ ประวัติศาสตร์ความเป็นมา การตั้งถิ่นฐาน ภาษา ถิ่น ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชาวกูย หรือส่วยในเขตอีสานใต้ของประเทศไทย

AA Sve ET 2539/1996, Suwilai Premasirat and Naraset Pisitpanporn. "Language and Ethnicity on the Korat Plateau". *Proceedings of the Seminar on Dry Areas in Southeast Asia, Harsh or Benign?* in Kyoto, 1996.

บทความนี้กล่าวถึงภาษาและชาติพันธุ์ในเขตที่ราบสูงโคราช ซึ่งผลจากการวิจัยเพื่อจัดทำแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย ได้พบว่ามีทั้งหมด 20 กลุ่มภาษา จัดอยู่ในกลุ่มภาษาตระกูลมอญ-เขมร 9 ภาษา ได้แก่ เขมรถิ่นไทย กูย (ส่วย) เญอ บรู ไล่ ไล่ (ทะวืง) ญักร (ชาวบน) เวียดนาม มอญ และกลุ่มภาษาตระกูลไทย 11 ภาษา ได้แก่ ภาษาลาว (ไทยอีสาน) ผู้ไทย ญ้อ โย้ย กะเลิง แสก พวน ไทยโคราช (บึง, เดิง) ไทยเลย ไทดำ และไทยกลาง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มจีน เขมรกำพูชา และลาว จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอีกด้วยจำนวนหนึ่ง แต่และกลุ่มชนจะมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและบริเวณที่พบ รวมทั้งแสดงการกระจายแต่ละกลุ่มชนบนแผนที่ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมในเขตที่ราบสูงโคราชว่าเป็นกลุ่มมอญ-เขมร เนื่องจากหลักฐานทางโบราณคดีและภาษาศาสตร์ซึ่งเห็นได้ชัดจากภาษาเขมร

ถิ่นไทยและภาษาญัฮกุร ส่วนกลุ่มไทยต่างๆ นั้น มีประวัติการอพยพโยกย้ายมาจากฝั่งลาว นอก จากไทยโคราชซึ่งประวัติยังไม่แน่ชัดอาจเป็นกลุ่มที่เกิดจากการแต่งงานข้ามเผ่าพันธุ์ เช่น ระหว่าง กลุ่มมอญ-เขมรและกลุ่มไทยลาว เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะภาษาและกล่าวชื่อหมู่บ้านในเขตนี้ซึ่งบอกถึงประวัติ สภาพทางภูมิศาสตร์ แร่ธาตุ ฯ และยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการ พัฒนาในเขตนี้ให้ดำรงถึงความหลากหลายของภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น

AA Lwa ET 2539/1996, ณัฏฐวี ทศรฐ และสุริยา รัตนกุล. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า. สถาบัน วิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สารานุกรมนี้กล่าวถึงชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์และภาษา ประวัติความเป็นมา การกระจายตัว ของประชากร ลักษณะภาษา การแต่งกาย การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย อาชีพความเป็นอยู่ โครง สร้างทางสังคม ครอบครัว ความเชื่อและพิธีกรรม อาหาร การรักษาโรค การคลอดบุตร รวมทั้งให้ บรรณานุกรมงานที่เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของชนกลุ่มนี้

AA Lwa ET 2539/1996, ณัฏฐวี ทศรฐ และ วีระพงศ์ มีสถาน, “ละว้าบ้านแปะ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่: การสำรวจภาษาและวัฒนธรรมเบื้องต้น”, วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, หน้า 58-72.

AA Kmu ET 2539/1996, นิพัทธเวช สืบแสง. สังคมและวัฒนธรรมชาวขมุกับการพัฒนา. สถาบันวิจัย ชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้ให้ภาพรวมเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชาวขมุในภาพกว้าง เพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจชุมชนขมุ โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเผ่าขมุ โดยกล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวขมุ ประวัติ การแบ่งกลุ่ม การกระจายตัว โครงสร้างทางสังคม องค์การชุมชน ผู้นำชุมชนแบบดั้งเดิมและแบบเมือง ระบบความเชื่อ ลักษณะเศรษฐกิจ และได้นำ เสนอประสบการณ์ด้านการพัฒนาในมิติทางวัฒนธรรมในชุมชนชาวขมุ

AA Kmu ET 2541/1998, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ ขมุ. สถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สารานุกรมฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวขมุทั้งในด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ลักษณะภาษา การกระจายตัว และการทำมาหากิน โดยได้กล่าวถึงชื่อ พื้นที่อยู่อาศัย ลักษณะภาษา ครอบครัว เครือญาติ และโครงสร้างทางสังคม หน้าที่ของหญิงและชาย ลักษณะนิสัยและค่านิยม ศาสนา ความ เชื่อ พิธีกรรม และการป้องกันและรักษาโรคแบบพื้นบ้าน รวมทั้งดนตรี การละเล่นพื้นบ้านต่างๆ รวมถึงการละเล่น

AA Nyk ET 2541/1998, อภิญา บัวสรวง และสุวิไล เปรมศรีรัตน์. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ ญัฮกุร. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สารานุกรมฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวญ้อทั้งด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ โดยได้กล่าวถึงชื่อ การกระจายตัว พื้นที่อยู่อาศัย ลักษณะทางภาษา ครอบครัวเครือญาติ และโครงสร้างทางสังคม อาชีพการทำมาหากิน ความเชื่อประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ รวมทั้งการแต่งกาย อาหาร สุขภาพ และการรักษาโรค และการละเล่นพื้นบ้าน

ET AA Sve 2543/2000, Joachim Schliesinger. *Ethnic Groups of Thailand*. Non-Tai-Speaking Peoples. Bangkok : White Lotus Press.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยเฉพาะกลุ่มออสโตรเอเชียติก กลุ่มออสโตรนีเซียน กลุ่มมอญ เย้า และกลุ่มจีน-ทิเบต จำนวนทั้งสิ้น 38 กลุ่ม โดยให้ความรู้ทั่วไปแต่ละกลุ่ม เช่น ชื่อ ตระกูลภาษา จำนวน ถิ่นที่อยู่ ประวัติ เครื่องแต่งกาย บ้านเรือน เศรษฐกิจ และอาชีพ สังคม ความเชื่อ ฯ พร้อมทั้งให้ภาพประกอบจำนวนมาก

AA Mon ET 2543/2000, สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง, พรทิพย์ อุศุภรัตน์, ประกาศรี คำสอาด. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์มอญ. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สารานุกรมเล่มนี้ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวมอญ เช่น ชื่อ ประวัติ การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย จำนวนประชากร ที่อยู่อาศัย การแต่งกาย โครงสร้างทางสังคม พุทธศาสนาและความเชื่อเรื่องผี ประเพณีต่างๆ อาชีพ อาหารการกิน และการละเล่นพื้นบ้าน

AA Soo ET ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Kania, Raymond and Siriphan Hatuwong Kama. "The So people of Kusuman, northern Thailand". *JSS*, 67 (1): 74-110.

บทความนี้กล่าวถึงชาวโซ้อาณาเขตสุมาตรา จังหวัดสกลนคร โดยกล่าวถึงลักษณะทางกายภาพ การทำมาหากิน วงจรชีวิต ระบบครอบครัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเชื่อและศาสนา ภาษา และนิทานพื้นบ้าน รวมทั้งกล่าวถึงอนาคตของคนกลุ่มนี้

AA Kuy ET ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, นิคม วงเวียน. บทความวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อของชาวลอย. วิทยาลัยครูสุรินทร์.

เอกสารนี้ศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อของชาวลอย (กวย) โดยใช้วิธีสังเกตและเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ และการตีความหมาย การศึกษาวัฒนธรรมความเชื่อที่นำมาวิเคราะห์แยกออกได้เป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และไสยศาสตร์ ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมในสังคม ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับโชคลาง และปรากฏการณ์ธรรมชาติ

AA Vnm ET ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Seidenfaden, Erik. "The origins of the Vietnamese". *JSS*.

บทความนี้กล่าวถึงข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับกำเนิดของชาวเวียดนาม Haudricourt ใช้ภาษาเป็นเกณฑ์จัดให้ภาษาเวียดนามอยู่ในตระกูลออสโตรเอเชียติกในขณะนี้ Dr. Maneffe และ M.

Bezocier ศึกษาจากกรุปเลือดได้ผลว่า ทั้งกลุ่มชาวเวียดนาม กลุ่มชาวเมือง กลุ่มชาวไท และกลุ่มชาวนุง ทั้งสองกลุ่มหลังอยู่ในตระกูลไท ล้วนแต่มีลักษณะกลุ่มเลือดที่ใกล้เคียงกับกลุ่มอินโดนีเซียมากกว่ามองโกล ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานของ Dr. Paul Bénédict ซึ่งจัดให้กลุ่มภาษาไทยอยู่ในตระกูลเดียวกับภาษาอินโดนีเซีย ผู้เขียนเชื่อว่า เวียดนามมีกำเนิดที่ร่วมกับอินโดนีเซีย แต่ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มมอญเขมร ซึ่งมีอำนาจในเขตนี้หลังจากกลุ่มอินโดนีเซียซึ่งถอยร่นไปอยู่ทางใต้ และได้กล่าวว่อย่างไรก็ตามภาษาเวียดนามปัจจุบันได้รับอิทธิพลเป็นอย่างมากจากภาษาจีน เนื่องจากการปกครองของจีนหลายพันปี

AA Lwa HL 2511/1968, Kunstadter Peter, Damrong Chiewshilp, and Thomas M. Yuill.

"Social Integration and Ecological Isolation : A Report of a Medical Survey of a Lua Village in Mae Hong Son Province, Northwestern Thailand" โรเนียว เย็บเล่ม 67 หน้า.

บทความนี้กล่าวถึงวิธีการรักษาพยาบาลคนป่วยในสังคมลัว ซึ่งมีทั้งการกินยาแบบสมัยใหม่ และการเลี้ยงผีตามแบบประเพณีดั้งเดิม บทความได้แสดงว่าคนลัวบนภูเขา มีลักษณะการเจ็บป่วยแตกต่างจากคนไทยบนพื้นราบ บทความเสนอว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะลัวกับคนไทยบนพื้นราบอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผิดกัน แต่คนลัวกับคนไทยก็ไม่ได้อยู่ห่างไกลกันทางสังคม ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะ ความจริงพูดภาษาละเวือะหรือลัวะ

AA Kuy HL 2528/1985, วรรณ เทียนมี และคณะ. คู่มือคำศัพท์และบทสนทนาไทย-กฺย-อังกฤษ เกี่ยวกับโรคและการรักษาพยาบาลมูลฐาน. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และบทสนทนาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และโรคที่เป็นหรือพบมากในแถบพื้นที่ที่ท้าววิจัยคือ บ้านปิง อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

AA Kim HL 2529/1986, ปราโมทย์ ประสาทกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดในกลุ่มชาวไทยชนบทที่พูดภาษาเขมร. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, 66 หน้า.

งานวิจัยนี้ศึกษาสาเหตุที่การวางแผนครอบครัวไม่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในกลุ่มประชากรไทยที่พูดภาษาเขมร โดยทำการวิจัยที่หมู่บ้านชายแดนไทย-เขมร ที่จังหวัดสุรินทร์ ได้พบว่าชาวไทยเขมรเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวพันทางสังคมกันอย่างเหนียวแน่น มีการยึดถือประเพณีดั้งเดิม เพื่อนบ้านและญาติพี่น้องที่มีประสบการณ์ด้านไม่ดีต่างๆ ในการคุมกำเนิดสมัยใหม่ จึงมีอิทธิพลต่อชาวบ้านด้วยกันมาก งานวิจัยนี้พบว่าชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรยังมีวิธีการใช้คุมกำเนิดแบบพื้นบ้านกันมาก ได้แก่ การใช้สมุนไพร

การศึกษาชี้ให้เห็นว่า การขยายบริการให้ถึงชาวบ้านนั้น จะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงเป็นกลุ่มๆ ไป เพื่อให้การวางแผนครอบครัวสมัยใหม่ไม่ไปขัดกับบรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคมของชุมชนนั้นๆ

AA Sve HL 2531/1988, วงศ์สถิต จั้วสกุล และอื่นๆ. "การศึกษาการใช้สมุนไพรของชนกลุ่มน้อยเผ่ามลาบรี, ถิ่น, ขมุ และเย้า" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตอเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจและรวบรวมสมุนไพรที่เผ่ามลาบรีใช้ 5 ชนิด เผ่าขมุ 11 ชนิด เผ่าถิ่น 8 ชนิด และเผ่าเย้า 5 ชนิด และได้นำมาศึกษาคุณสมบัติประกอบทางเคมี และเภสัชวิทยา เพื่อดูความเป็นไปได้ในการใช้สมุนไพรดังกล่าว

AA Kmr HL 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ, ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของจังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกชา บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยายอำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Mbr HL 2531/1988, สมเกียรติ โกศลวัฒน์. "ผลการประเมินภาวะโภชนาการของผีตอเหลืองโดยวิธีวัดการเจริญเติบโตของร่างกาย" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตอเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูจักร และคณะ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาเพื่อการประเมินภาวะโภชนาการโดยเฉพาะสภาวะพลังงาน และโปรตีนของชนเผ่ามลาบรีของเด็กและผู้ใหญ่โดยวิธีวัดการเจริญเติบโตของร่างกาย ผลปรากฏว่าผู้ใหญ่ขาดพลังงานและโปรตีนในอัตราสูง ส่วนเด็กร้อยละ 50 ขาดอาหารในระดับรุนแรง

AA Tin HL 2531/1988, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. สนทนาสาธารณสุขและการแพทย์ลัวะ-ปรัย. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 221 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวลัวะ-ปรัย รวมทั้งความเชื่อและพิธีกรรมที่ใช้ในการบำบัดรักษาความเจ็บป่วยแบบพื้นบ้าน เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจ จากนั้นจะกล่าวถึงระบบภาษา และบทสนทนาภาษาไทย-ลัวะ/ปรัย แยกตามระบบวิธีการซักถามและการประวัติทั่วไป การซักประวัติตามอาการของโรคแยกเป็นระบบต่างๆ ในร่างกาย

AA Kmu HL 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. วิธีการป้องกันและรักษาโรคแบบพื้นบ้านชาวขมุและบทสนทนาสาธารณสุขขมุ-ไทย. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 281 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับชาวขมุ ความเชื่อ และพิธีกรรมในการรักษาคนป่วยตามลำดับขั้นตอนรุนแรงโดยใช้สัตว์ในการเซ่นไหว้ ตั้งแต่สัตว์เล็กไปถึงสัตว์ใหญ่ ได้แก่ ไก่ หมู ควาย รวมทั้งการใช้สมุนไพรและอาหารชาวขมุ และการแพทย์ปัจจุบันที่

เข้าไปมีบทบาทมากขึ้น ส่วนที่สองเป็นบทสนทนาสาธารณสุขไทย-ขมุ เพื่อให้เห็นวิธีการใช้ภาษาในการพูดคุย ซักถาม ตามชนิดของโรค และอาการ และตามระบบต่างๆ ของร่างกาย

AA Kmr HL 2534/1991, มงกุฎ แก่นเดียว. ทองคำแห่งภูมิปัญญา. เอกสารเผยแพร่, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์และคณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนาจังหวัดสุรินทร์, 59 หน้า.

เอกสารนี้กล่าวถึงทฤษฎีการแพทย์ไทยเรื่องธาตุสี่ นามานุกรมสมุนไพรไทย-ลาว-เขมร ชื่อโรคภาษาเขมร ความรู้เกี่ยวกับหมอยาพื้นบ้าน พจนานุกรมการแพทย์พื้นบ้านเขมร และการรักษาคนเจ็บป่วยด้วยพิธีกรรม

AA Sve HL 2534/1991, วุฒินันท์ ประภูจำนง. การรักษาแบบพื้นบ้านโดยใช้สมุนไพรของชนบท อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 162 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการใช้สมุนไพรของชาวชนบททั้งสามกลุ่มชาติพันธุ์คือ ไทยเขมร ไทยลาว และไทยกวย ในด้านการเจ็บป่วย ยาสมุนไพรที่ใช้ ขบวนการการรักษา โดยหมอแผนโบราณ หมอพื้นบ้าน และหมอพระ

AA Sve HL 2534/1991, ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล. รายงานการวิจัยศักยภาพหมอพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์.

เอกสารเล่มนี้เสนอผลการวิจัย ซึ่งดำเนินการในเขตอำเภอต่างๆ ในจังหวัดซึ่งประชากรส่วนมากเป็นกลุ่มชาวไทยเขมร บางส่วนเป็นชาวกูย และบางส่วนเป็นชาวไทยอีสาน (ลาว) โดยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ วิจัยเช่น จำนวนและการเลือกพื้นที่ตัวอย่าง จำนวนและเลือกกลุ่มตัวอย่าง สภาวะทางสังคม-เศรษฐกิจของพื้นที่วิจัย ผลการวิจัยทำให้เข้าใจถึงการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เชิงประจักษ์ของมนุษย์ และการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากศาสนาและระบบความเชื่อของชุมชน

AA Sve HL 2535/1992, ทอง บุญยศ (บรรณาธิการ). ศักยภาพหมอพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์. สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน, กระทรวงสาธารณสุข, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

หนังสือเล่มนี้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหมอพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีหลายกลุ่มชนเช่น ลาว ส่วย เขมร แต่ละกลุ่มจะมีความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับการรักษาปฏิบัติตนต่างๆ กันไป การศึกษาทำในพื้นที่ 5 อำเภอคือ อำเภอเมือง ปราสาท รัตนบุรี จอมพระ และกาบเชิง โดยศึกษาภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของหมอพื้นบ้าน ภูมิหลังการเป็นหมอพื้นบ้าน บทบาทการรักษา วิธีการรักษาโรคและอาการสำคัญ และการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น หมอพื้นบ้านมีทั้งที่รักษา

โรคด้วยการอาศัยพิธีกรรมและสัญลักษณ์ และหมอพื้นบ้านที่ใช้วิธีการที่มองเห็นจับต้องได้ อาศัยตำรายาหรือวัตถุในการรักษา

AA Kns HL 2536/1993, Bishop, Nancy M. and Mary M. Peterson. *Kensiw Health*

Glossary. Unpublished Manuscript. TUSIL-LRDP. Thammasat University. 30 p.

เอกสารฉบับนี้รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสุขภาพในภาษาเกนชิว ที่บ้านซาโก จังหวัดยะลา โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 หมวด ได้แก่ อวัยวะในร่างกาย หน้าที่ของอวัยวะต่างๆ สภาพของร่างกาย โรคต่างๆ การรักษาพยาบาล และยา

AA Kmr HL 2536/1993, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และพาน สุพลลา. จ้อย บัวย เรียะ อัจ บึงกร บาน เตอ [โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้]. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัย มหิดล, 16 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือประกอบภาพการ์ตูน ที่บรรยายด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านหนังสือกันการลิมการอ่านและเพื่อให้ชาวบ้านรู้วิธีการป้องกันโรคท้องร่วง และวิธีการช่วยตัวเองในการรักษาเบื้องต้นภายในจะกล่าวถึงสาเหตุ การป้องกันและรักษาโรคท้องร่วง

AA Kmr HL 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. นื่อง เทอ ยาง นา เจีย ทำอย่างไรดี. คู่มือปฐมพยาบาลฉบับภาษาเขมรถิ่นไทย และภาษาไทย, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 74 หน้า.

คู่มือปฐมพยาบาลเล่มนี้เขียนด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย พร้อมทั้งมีภาพการ์ตูนประกอบ เป็นหนังสือสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อเสริมทักษะการอ่านและกันลิมการรู้หนังสือ ในขณะเดียวกันก็ได้ความรู้ในการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุขเบื้องต้น โดยกล่าวถึงวิธีการป้องกันโรค อาหารที่ดี การใช้ยา การมีลูก บาดแผล ความเจ็บป่วย และโรคต่างๆ

AA Sve HL 2540/1997, กุศล สุนทรธาดา. รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพของชาวไทยบนพื้นที่สูง. โครงการวิจัยประเมินสถานภาพองค์ความรู้เรื่อง สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย.

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้พบว่าชาวเขาได้เปลี่ยนพฤติกรรมจากการดูแลตนเองตามแบบแผนประเพณีและวัฒนธรรม เช่น การเลี้ยงผี ซึ่งเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย มาใช้วิธีการแพทย์แผนปัจจุบัน ใช้บริการของรัฐและเอกชนมากขึ้น แทนที่จะดูแลตนเองโดยการใช้สมุนไพรและรักษาแผนโบราณลดลง ในขณะที่ชาวเขายังมีปัญหาในด้านการป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ เช่น อัตราการตายของทารกยังสูง มีภาวะทุพโภชนาการของเด็กโดยพ่อแม่ไม่รู้ปัญหา ปัญหาการดูแลสุขภาพของมารดาในการมีบุตร การคุมกำเนิดและการวางแผนครอบครัวมีเพียงบางแห่ง มีปัญหาการเสพยาเสพติด เช่น ผีนกเข็ญ ปัญหาวุฒิกรรมเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเอดส์ ปัจจัยด้านการ

พัฒนาที่มีผลต่อการทำลายวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยว วัฒนธรรมบริโภคนิสัย และการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี ข้อเสนอแนะคือ การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพต้องเข้าใจปัญหาของชุมชนว่าเขาที่มีความแตกต่างกัน ตามวัฒนธรรมของชนเผ่าทั้งปัญหาพฤติกรรมและความรุนแรงของปัญหาและปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งต่างกัน และควรดำเนินการหลายด้านเพื่อแก้ไขปัญหสุขภาพ เช่น ให้ประชาชนตระหนักในปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนกระตุ้นและสนับสนุนให้ใช้ศักยภาพและทรัพยากรหรือภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนโดยปฏิบัติเอง เลือกด้วยตนเอง ภาครัฐและเอกชนช่วยในการจัดทำระบบประเมินผลและทำระบบข้อมูล และทดลองรูปแบบการจัดการด้านสุขภาพตามแนวนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 คือ การพัฒนาคนและชุมชน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนมีความคิดที่จะดูแลตนเองโดยประสานงานกับหน่วยงาน พิจารณาทบทวนโครงการที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับเขาเขาโดยพิจารณาร่วมกับชุมชนเขา เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การส่งเสริมการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมอันหลากหลาย ปัญหาเสพติดและโสเภณี ระบบนิเวศ และปัญหาสุขภาพ เป็นต้น และปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดของการพัฒนาจากด้านสาธารณสุข การเจ็บการตาย และบริการของรัฐมาที่บทบาทหรือความสามารถของชุมชนและบุคคลในการดูแลสุขภาพของตนเองและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ พร้อมทั้งเสนอแนะการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้ตระหนักถึงปัญหาและผลร้ายและคิดถึงสื่อ (ภาษาและวัฒนธรรม) ที่จะเข้าถึงคนในเผ่าของตน เป็นต้น

AA Sve HL 2540/1997, สมบูรณ์ เกียรตินันท์ และภักดิ์ กุมารปาวา. รายงานการวิจัยเรื่อง *ปัญหาสุขภาพอนามัยของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย*.

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาปัญหาสุขภาพของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและการให้บริการ และการส่งเสริมสุขภาพ เช่น ปัญหาสุขภาพอนามัยและโรคที่เกิดจากการอพยพโยกย้าย โรคที่เกิดจากความสูงของที่อยู่อาศัย โรคทางพันธุกรรม โรคที่เกิดจากความเชื่อ โรคที่เกิดจากสุขอนามัยสิ่งแวดล้อม ปัญหาโภชนาการ ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาสุขภาพจิต สุขภาพฟัน ปัญหาอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การให้บริการและการส่งเสริมสุขภาพ ฯ ผู้วิจัยได้พบว่าการศึกษาและการดำเนินงานที่ผ่านมามีลักษณะต่างคนต่างทำ บางงานขาดความต่อเนื่อง ยากแก่การติดตามประเมินผล การรวบรวมรายงานไม่แยกเขาแต่ละเผ่าและชนกลุ่มน้อยต่างๆ ไว้ชัดเจน และไม่ครอบคลุมทั่วถึงทั้งหมด ข้อมูลไม่ค่อยครบถ้วน การสำรวจปัญหามักได้มาจากการใช้แบบสอบถามเร่งด่วนมิใช่การเจ็บป่วยจริงที่ตรวจได้ มีข้อเสนอแนะให้มีการศึกษาติดตามโดยใกล้ชิด และศึกษาดำเนินการแบบองค์รวมเพราะมีปัญหาทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ปัจจัยแวดล้อม และอื่นๆ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

AA Kmu HL 2541/1998, นิพัทธเวช สืบแสง. รายงานการวิจัยวัฒนธรรมกับพฤติกรรมทางเพศและสถานะการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในชุมชนชาวเขาเผ่าถิ่นและชม. สถาบันวิจัยชาวเขา กรม

ประชาสงเคราะห์ กรมแรงงานและสวัสดิการสังคม.

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในชุมชน และกระบวนการทางวัฒนธรรมที่สร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับทางเพศสัมพันธ์และกำหนดพฤติกรรมทางเพศของชุมชนชาวเขาเผ่าขมุและเผ่าถิ่นในจังหวัดน่าน โดยกล่าวถึงปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโลกทัศน์ มโนทัศน์เกี่ยวกับหญิงชาย และเพศสัมพันธ์ และการควบคุมพฤติกรรมทางเพศ และการเปลี่ยนพฤติกรรมในสถานการณ์โรคเอดส์ในชุมชน การตอบสนองของชุมชน การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้สนับสนุนให้ชุมชนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

AA Tin HP 2517/1974, Hearn, Robert M. *Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand*, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่ทำกินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้เสนอเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทด้วย

AA Kmr HP 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม. *1986 Refugee Relief Programmes*, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 47 หน้า.

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.1986 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาวและญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AA Kmr HP 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม. *1988 Refugee Relief Programmes*, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า.

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่าง ค.ศ.1988 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาว และญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AA Sve HP ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, อนันต์ ลิขิตประเสริฐ, ประทับ โล่ห์นารายณ์, ดัชนี เนาวรัตน์ และสมควร. รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ชุมชนชาติพันธุ์, โครงการวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อการพัฒนา ศูนย์ชุมชนศึกษา วค. บร. (มูลนิธิหมู่บ้าน สถาบันพัฒนาชนบทให้การสนับสนุน).

รายงานนี้กล่าวถึงปัญหาและผลกระทบของการพัฒนาชนบทและแผนการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา รายงานโครงการวิจัยกลุ่มชาติพันธุ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งประกอบไปด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์หมู่บ้านชุมชนชาติพันธุ์ไทยโคราช ลาว เขมร ล่วย สภาพสังคมวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น ส่วนที่สองเป็นกรณีศึกษาที่เกิดจากปัญหาชุมชน เช่น ปัญหาการอพยพแรงงาน หนี้สิน ฝนแล้ง มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาทางออกร่วมกันในการพัฒนา เช่น การเลี้ยงสัตว์ การเกษตร แหล่งน้ำ ในชุมชนที่มีทรัพยากรอยู่แล้ว ส่วนที่สามเป็นการสรุปประสบการณ์ของอาสาสมัครในชุมชนทั้ง 4 แห่ง ที่สะท้อนปัญหาที่เกิดจากวิธีการ เทคนิค ข้อจำกัด อุปสรรคต่างๆ ของโครงการวิจัยนี้

AA Mon HT 2456/1913, Halliday, R. "Immigration of the Mons into Siam". *JSS*, 10.3: 1-15.

บทความนี้ให้ความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความสัมพันธ์ระหว่างมอญกับพม่าและไทย เช่น การที่มอญถูกกดขี่ การอพยพเข้ามาเป็นแรงงานเข้ามาในประเทศไทย การได้รับตำแหน่งการทำงานในระดับสูงของคนมอญในเมืองไทยทำให้มอญมองไทยอย่างเป็นมิตร เป็นต้น

AA Mon HT 2482/1939, พระยาสุภชิตการบรรจง (สมาน ปันยารชุน). *ประวัติมอญในสยาม*. โรงพิมพ์ยัมศิริ, กรุงเทพฯ, 8 หน้า.

เอกสารนี้กล่าวถึงประวัติมอญ แต่ดั้งเดิมในสุวรรณภูมิ การถูกพม่ารุกราน การเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร การตีเมืองเมะตะมะ ปี 2206 มอญอพยพเข้าไทย ปี 2317 สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี มอญเมืองเมะตะมะอพยพหนีพม่ามาในไทยที่จังหวัดตาก ปี 2358 อังกฤษชวนไทยรบพม่า และกวาดต้อนมอญเข้ามาในไทยทางด้านเจดีย์ 3 องค์ ปี 2367

AA Kmr HT 2499/1956, หลวงบริบาล บุรีภักดิ์. *ฝั่งขวาแม่น้ำโขง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 618 หน้า.

หนังสือ เล่มนี้กล่าวถึงมณฑลภาคอีสานในส่วนของประวัติศาสตร์ชาติไทยและดินแดนสุวรรณภูมิ ซึ่งมีหลายชนชาติอยู่ร่วมกัน คือ ขอม มอญ ละว้า โดยเฉพาะขอมได้กล่าวถึงลักษณะรูปร่างหน้าตา และประวัติศาสตร์อาณาจักรขอมด้วย

AA Mon HT 2501/1985, Nai Pan Hla. "Mon Literature and Culture Over Thailand and Burma". *Journal of the Burma Research Society*.

บทความนี้กล่าวถึงการอพยพของชาวมอญจากพม่าเข้าสู่ประเทศไทย กล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นว่ามอญได้ปกครองหลายเขตในภาคกลางและภาคเหนือของไทย กล่าว

สวามิภักดิ์ในสมัยพระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ มอญอพยพสมัยกรุงธนบุรี มอญอพยพสมัยรัชกาลที่ 2 รัตนโกสินทร์ มอญอพยพสมัยรัชกาลที่ 3 รัตนโกสินทร์

AA Mon HT 2513/1970, สุต แสงวิเชียร. *มอญในอดีต และปัจจุบัน (การศึกษาโครงกระดูกและเครื่องใช้สมัยทวารวดี)*. อักษรสัมพันธ์, กรุงเทพฯ, 62 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคที่ 1 เป็นเรื่องของมอญในอดีต กล่าวถึงว่าใครเป็นเจ้าของอาณาจักรทวารวดี ตำนานของมอญ หลักฐานโครงกระดูกและโบราณคดีของมอญ ภาคชุดมอญในอดีต (คน เครื่องใช้ เครื่องประดับ) ภาคที่ 2 เป็นเรื่องของมอญในปัจจุบันกล่าวถึง ความสัมพันธ์ของมอญกับไทย การทำสงครามของมอญ การตั้งถิ่นฐานและถิ่นฐานมอญในปัจจุบัน การศึกษารอยพิมพ์นิ้วมือเพื่อวิเคราะห์รูปลักษณะและลายพิมพ์นิ้วมือของคนมอญ เป็นต้น

AA Sve HT 2519/1976, จิตร ภูมิศักดิ์. *ความเป็นมาของคำสยาม, ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ และข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม*. บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด, มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเรื่องนี้แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคหนึ่งกล่าวถึงพื้นฐานทางนิรุกติศาสตร์และประวัติศาสตร์โดยกล่าวถึงปัญหาและการศึกษาที่มาของคำว่าสยาม ตีฆาร่องรอยของคำว่า ชาน ชาม สยาม เสียม อัสมั เสียมทุก รวมทั้งดูจากจารึกในภาษาพม่า จามปา เขมร และศึกษาตามความรับรู้ของจีนโดยได้เสนอสมมุติฐานทางนิรุกติศาสตร์และทางสังคม ภาคที่สองได้กล่าวถึงชื่อชนชาติและฐานะทางสังคม ในรายละเอียดกล่าวถึงลักษณะสองด้านทั้งดีและไม่ดีของชื่อชนชาติ ความสัมพันธ์ทางสังคมกับชื่อชนชาติ เรื่องของมีลักษณะ กิราต นิบาท ทาส ข่า ลาวเทิง วิวัฒนาการของคำว่าไทย และลาว และแนวคิดสำหรับความหมายของคำ "สยาม" วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำว่า ขอม กรอม กระอม ศึกษาเอกสารไทยที่กล่าวถึงขอมและค้นคว้าจากข้อมูลภาษามอญและพม่า พยายามชี้ถึงความเป็นชาติพันธุ์ขอม การมองกลุ่มขอม รวมทั้งงานทางประวัติศาสตร์ของชาวตะวันตกที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้

AA Mon HT 2519/1976, สุภรณ์ โอเจริญ. *มอญในประเทศไทย : การวิเคราะห์บทบาทและสถานะในสังคมไทยจากสมัยอยุธยากลาง ถึงต้นรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้กล่าวถึง สถานะความเป็นอยู่ของคนมอญในเมืองไทยโดยเฉพะบทบาทในสังคมไทยและการผสมกลมกลืนในสังคมไทย วิเคราะห์ชื่อต่างๆ ที่ใช้เรียก มอญ รามัญ ตะเลียง ความสัมพันธ์ระหว่างมอญในเมืองไทย ฯ

AA Lwa HT 2521/1978, ชอบ คชอนันต์. "ละว้าในอดีตกาล". *วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา* ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ตุลาคม-ธันวาคม 2521 หน้า 6-11.

กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของละว้า ซึ่งความเป็นมาดั้งเดิมมีหลายที่มา บ้างก็ว่าเดิม

อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของจีน แล้วอพยพมา

AA Sve HT 2522/1979, ทองคุณ พงษ์พันธ์. "กลุ่มชาติพันธุ์ และภาษาแถบลุ่มน้ำโขงประเทศไทย. มูนมังอีสาน". วารสารฉบับพิเศษ นิทรรศการมูนมังอีสาน 14-16 มค. 2522, วิทยาลัยครู สกลนคร.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาแถบลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีไทย-ลาว เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด นอกจากนี้ก็มีผู้ไทย กะเลิง แสก ย้อ ไยย กะตาก และกะโซ่ (โซ่) โดยกล่าวถึงตำนานประวัติการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของแต่ละกลุ่มเป็นข้อมูลในอดีต

AA Kuy HT 2523/1980, เฟเกีย วานเดอร์ฮาด และบริกิตา วอยคอส. "ประวัติและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกูย". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 9.1 : 38-45.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ประวัติของชาวกูย หรือที่คนไทยเรียกว่าส่วย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ตำนานเรื่องเล่า และที่อยู่ปัจจุบัน รวมทั้งลักษณะภาษาโครงสร้างสังคมและขนบธรรมเนียมประเพณี

AA Kmr HT 2523/1980, ถนอม อานามวัฒน์. ภูมิหลังความสัมพันธ์ไทย-เขมร-ญวน. แสงรุ่งการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย เขมร และญวน สมัยก่อนกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ บทบาทของญวนในการเข้าปกครองเขมร และบทบาทของไทยในการขยายอิทธิพลเหนือเขมร สงครามไทยและญวนในดินแดนเขมร ปฏิกริยาของเขมรต่อไทย และญวน

AA Mon HT 2525/1982, พิสนันท์ ปลัดสิงห์. มอญ-ชนชาติไร้แผ่นดิน. กรุงเทพฯ, อาทิตย์, 140 หน้า.

หนังสือนี้เป็นเชิงสารคดี เล่าเรื่องอิงประวัติศาสตร์ การทำสงครามของชาวมอญ มีหัวข้อหลักๆ คือ เมืองมอญแห่งขุนเขาตะนาวศรี สมรภูมิล้อมเกรงทอ มอญ-ชนกลุ่มน้อย สงครามที่ยืดเยื้อ เพลงชาติมอญ ขบวนการกู้ชาติมอญ มอญเจ็ดเมือง ในส่วนท้ายเล่มยังได้อธิบายถึงเรื่องภาษา ตัวเขียนและระบบการเขียน และอักขระวิภาษามอญ

AA Mon HT 2526/1983, ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. "มอญในภาคใต้". ในประวัติศาสตร์และโบราณคดี นครศรีธรรมราช ชุดที่ 3, วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงคนมอญในภาคใต้ ศิลปทวารวดีที่พบในภาคใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างมอญกับภาคใต้ของไทยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา มอญอพยพไปอยู่ที่ นครศรีธรรมราช เป็นต้น

AA Mon HT 2526/1983, สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง, วิจิตร เกิดวิศิษฐ์, อรรถจินดา ดีผดุง, สุเอ็ด คชเสนี. บทบาทในด้านสังคม วัฒนธรรม และการเมืองของชนกลุ่มน้อยในกรุงรัตนโกสินทร์ความเป็นมาและความเปลี่ยนแปลงในรอบ 200 ปี : มอญ. พิมพ์โดยฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 167 หน้า.

งานวิจัยเรื่องนี้กล่าวถึง ความเป็นมาของชาติมอญ การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย การตั้งถิ่นฐาน รวมทั้งสกุลมอญที่สำคัญๆ และเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับชาวมอญ บทบาททางด้านศาสนา สังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น

AA Mon HT 2527/1984, พิสนันท์ ปลัดสิงห์. พลิกแผ่นดินมอญ. สำนักพิมพ์สัญญาลักษณ์จำกัด, 176 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเผ่าพันธุ์ การสืบเชื้อสาย ประวัติศาสตร์ โดยเริ่มจากเมืองสะเทิม หงสาวดียุคแรก และบุคคลที่สร้างคุณประโยชน์ เป็นบุคคลสำคัญในพงศาวดารมอญเช่น มะกะโท พระร่วง เจ้าฟ้ารั่ว พระเจ้าฝรั่งมังศรีชวา พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง พระนางเซียงสบูนุ บุรงนอง พระเจ้าสมิงทอ ฯลฯ รวมถึงการสร้างปราสาทราชมนเฑียรของมอญ การเข้ามาพึ่งพาพระบรมโพธิสมภารของกษัตริย์ไทยในสมัยต่างๆ เช่น พระนารายณ์ สมัยรัตนโกสินทร์ และในตอนท้ายได้กล่าวถึงสถานการณ์ ชีวิต การเมือง และประชาชนชาวมอญในปัจจุบัน

AA Kmr HT 2528/1985, ทองลีป สุภะมาร์ค. พระราชพงศาวดารเขมร ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 172 หน้า.

พงศาวดารฉบับนี้กล่าวถึงชุมชนเขมรในประเทศไทย และกัมพูชา ว่าเรียกชื่อเขมรในประเทศไทยว่า เขมรลอร์ และเรียกเขมรในกัมพูชาว่า เขมรกรอม

AA Sve HT 2528/1985, ปราณี ศิริธร. เหนือแคว้นแดนสยาม. สำนักพิมพ์ลานนาสาร.

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชนชาติต่างๆ ในรัฐขานและใกล้เคียง เป็นการบันทึกเหตุการณ์ความเป็นมา ตลอดจนการต่อสู้ของชนเผ่าไทยหลายสาขา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกลุ่มชนอื่นๆ เช่น มอญ ละว้า ปะโอ ที่อยู่ในดินแดนนี้ โดยกล่าวถึงกลุ่มชนต่างๆ ในรัฐขาน และรัฐหนองแสและมาว ชนชาติไตในญวนนาน สงครามระหว่างพม่ากับอังกฤษ เป็นต้น สำหรับกลุ่มละว้า (ว้า ละว้า และมอญ) กล่าวถึงประวัติความเป็นมา

AA Mon HT 2529/1986, จำลอง ทองดี. แผ่นดินประเทศมอญ. สำนักพิมพ์สมาพันธ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง มอญในเรื่องต่างๆ เช่น ประวัติและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ สงครามและการก่อกำเนิด การเมืองของมอญ การศึกษา การตั้งมหาวิทยาลัย การอพยพของชาวมอญ ฯ

AA Kmr HT 2529/1986, บุรีรัมย์. องค์การบริหารส่วนจังหวัด, บุรีรัมย์ 29, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์, 162 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติ รายละเอียดโดยทั่วๆ ไปของจังหวัดบุรีรัมย์ ประวัติเขาพนมรุ้ง และกล่าวถึงคำว่า เขมรป่าดง

AA Sve HT 2530/1987, เต็ม วิชาญพจนกิจ. ประวัติศาสตร์อีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 2

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ 737 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ดินแดนอีสานโดยกล่าวถึงเมืองแยกตามลุ่มแม่น้ำดังนี้ ลุ่มแม่น้ำมูลตอนต้น ได้แก่ เมืองนครราชสีมา และชัยภูมิ เมืองในลุ่มน้ำมูลตอนล่าง ได้แก่ นครจำปาศักดิ์ เมืองอุบลราชธานี เมืองสุรินทร์ เมืองศรีสะเกษ และเมืองขุขันธ์ เมืองในลุ่มน้ำชี ได้แก่ เมืองร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ เมืองในลุ่มน้ำโขงได้แก่เมืองอุดรธานี เมืองหนองคาย และนครพนม เมืองสกลนคร เมืองขอนแก่นและเมืองเลย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการปกครองและการปฏิรูปการปกครองมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในภาคผนวกยังได้กล่าวถึง กบฏเจ้าอนุวงศ์ ทำเนียบขุนนางกัมพูชา กงสุลฝรั่งเศส การสำรวจแม่น้ำโขง

AA Soo HT 2531/1988, พุฒ บุตรรัตน์. "ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทยใต้เมืองกุสุมาลย์". วารสารวัฒนธรรมไทย, 27, 9: 54-58.

บทความนี้แนะนำประวัติความเป็นมาของชาวไทยใต้และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมไทยใต้โดยสังเขปในหัวข้อต่างๆ คือ ลักษณะทางเชื้อชาติ หลักฐานทางประวัติศาสตร์และการเข้ามาของชาวไทยใต้ อนุสาวรีย์พระอภัยมณี เจ้าเมืองกุสุมาลย์ ศิลปวัฒนธรรม การฟ้อนรำของชาวไทยใต้

AA Sve HT 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของจังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกรา บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยายอำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Kmr HT 2532/1989, Jacques, Claude. "The Khmers in Thailand : What the Inscription inform us". SPAFA Digest, 10.1:16-24.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของเขมรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยตั้งแต่ศตวรรษที่ 1-10 โดยสันนิษฐานจากจารึกที่ค้นพบในประเทศไทย ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทความของ จอร์จ เซเด ที่เกี่ยวกับการค้นพบจารึกสำคัญและให้ข้อสังเกตว่าเป็นเวลาถึงสองศตวรรษที่ไม่พบจารึกเกี่ยวกับกษัตริย์กรุงกัมพูชาในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

AA Sve HT 2532/1989, ธิดา สาระยา. (ศรี) ทวารวดีประวัติศาสตร์ยุคต้นของสยามประเทศ.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มคนชาวทวารวดีในลักษณะที่เป็นชนชาติผสม แม้ว่าจะมีภาษาใน

ท้องถิ่นที่เรียกว่าภาษามอญปรากฏให้เห็นจากจารึกก็ตาม ภาษามอญเป็นภาษาหนึ่งในยุคนั้นที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดบูรณาการทางวัฒนธรรมขึ้นในบรรดาผู้คนที่มีความหลากหลายทางชนชาติ โดยที่ชาวสยามเป็นชนชาวทวารวดีกลุ่มหนึ่ง ผู้เขียนได้เสนอความสำคัญของทวารวดีในฐานะรัฐที่มีอำนาจทางทะเล ขอบเขตของรัฐทวารวดีมีอยู่เพียงบริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน-แม่กลองตอนล่างทางซีกตะวันตกของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเท่านั้น แต่มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกับผู้คนในกลุ่มเมืองและรัฐหลายกลุ่มทั้งด้านตะวันตก ตะวันออก และทางเหนือขึ้นไปของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเฉพาะพุทธศาสนาลัทธิเถรวาทเป็นบูรณาการทางวัฒนธรรม และการเมืองที่สำคัญ แก่บรรดาบ้านเมืองร่วมสมัยที่เป็นรัฐใหญ่ และเล็กที่มีผู้คนหลายเผ่าพันธุ์และชนชาติให้มีความร่วมกัน

AA Kmr HT 2532/1989, สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. ชุมชนโบราณในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ : เร่วติการพิมพ์, 196 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติชุมชน และประชาชนของจังหวัดบุรีรัมย์ และชุมชนโบราณต่างๆ โดยกล่าวถึงประวัติศาสตร์ การอพยพของประชาชนชาวเขมร แผนที่แสดงอาณาเขต และการกระจายตัวของประชากร

AA Lwa HT 2533/1990, Condominas, Georges: "From Lawa to Mon, from Saa' to Thai".
Translated by Stephanie Anderson, Maria Magannon and Gehan Wijeyewardene.
Ed. by Gehan Wijeyewardene. Department of Anthropology, Research School of Pacific Studies, The Australian National University.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการนำแนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ทางสังคม (social spaces) มาศึกษาในกลุ่มคนในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นดินแดนของชนหลายชาติพันธุ์ภาษา กล่าวถึงความสัมพันธ์และลักษณะชาติพันธุ์ของกลุ่มออสโตรเอเชียติก และกลุ่มไทย การเมืองและสังคมที่ทำให้กลุ่มชนชาว ออสโตรเอเชียติกหรือละว้าหรือลัวะ ปรับเปลี่ยนไปเป็นมอญในภาคเหนือของไทย และชาหรือข่า ปรับเปลี่ยนเป็นไทย บทความเรื่องแรกมาจากเรื่อง Notes sur l'histoire lawa ซึ่งเขียนเพื่อร่วมฉลองพิพิธภัณฑ์โบราณคดีและศิลปของเมืองไทยในปี 1958 โดยใช้แหล่งเอกสารภาษาบาลี ประกอบกับตำนานคติชนวิทยาและเรื่องทางชาติพันธุ์ รวมทั้งเอกสารภาษาพื้นบ้านต่างๆ ซึ่งทำให้สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับรัฐต่างๆ สมัยก่อนพุทธกาล ซึ่งเป็นยุคที่ยังไม่มีการจดบันทึก ตลอดจนถึงยุคพุทธกาลและบทบาทของชาวมอญต่อกลุ่มชนอินโดจีนโบราณและกลุ่มซึ่งมาครอบครองดินแดนต่อมา ส่วนบทความที่สองกล่าวถึงข้อสันนิษฐานลักษณะสังคมล้านนาสมัยก่อนกลุ่มไทยจะมีอำนาจเหนือและลักษณะทางสังคมและการเมือง การขยายดินแดนอย่างรวดเร็วของกลุ่มไทยในดินแดนกว้างใหญ่แถบนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชาวไทยและผู้ถูกปกครองกลุ่มพื้นเมืองออสโตรเอเชียติก ซึ่งเปลี่ยนจากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นทางสังคม และ

การปรับเปลี่ยนสู่ความเป็นไทย ในแง่ของภาษา การวิเคราะห์คำศัพท์ ได้พบอิทธิพลของมอญและจีนนอกเหนือไปจากเขมร

AA Sve HT 2533/1990, ไพฑูรย์ มีกุล. วัฒนธรรมแม่น้ำมูล. เชียงชาติพันธุ์วิทยาและประวัติศาสตร์
กรณีการผสมกลมกลืนของกลุ่มชาติพันธุ์ กวย เขมร และลาว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ได้แก่ ชาวกวย (ส่วย) เขมร และลาว โดยดูจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตประเทศไทย เช่น สาเหตุและบริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน และยังได้กล่าวถึงการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มที่เล็กกว่าหรือล้าหลังกว่าปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีชีวิตให้เข้ากับกลุ่มที่ใหญ่กว่าหรือมีวัฒนธรรมเด่นกว่า

AA Mon HT 2533/1990, มัลลิกา ตันทนันท. เรื่องของชนชาติมอญ. ในหนังสือคิดถึงแม่ อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนางรี วิสุทธกุล, โรงพิมพ์ประชาชน กรุงเทพฯ.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของมอญ แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาจักรโบราณของมอญ การสถาปนาอาณาจักรทริภุญไชย หงสาวดี ทวารวดี และต้นตระกูลคชเสนีกับชนชาติมอญ

AA Sve HT 2533/1990, ศรีศักดิ์ วัลลิโถม. แอ้งอารยธรรมอีสาน ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์เนคพรีนติ้ง จำกัด, 552 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงอารยธรรมอีสาน ศึกษาจากหลักฐานทางอารยธรรมที่พบ ในส่วนของกลุ่มเขมร กล่าวไว้ว่า ในจังหวัดศรีสะเกษเป็นพวกเขมรป่าดง เป็นกลุ่มชนพวกมอญ-เขมร นอกนั้นได้กล่าวถึงการกระจายของประชากร และกล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีสนับสนุนข้อสันนิษฐานด้วย

AA Sve HT 2533/1990, ศรีจักร วัลลิโถม. "จันทบุรี-ปราจีน กับความเป็นแหล่งอารยธรรมภาคตะวันออก". เมืองโบราณ, 16.3: 27-66.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีที่เกี่ยวกับพัฒนาการของสังคมในบริเวณภาคกลางด้านตะวันออก โดยเฉพาะแหล่งโบราณคดีที่ปราจีนบุรี และจันทบุรีที่วัดทองทั่ว และเมืองเพนียด จันทบุรี มีทั้งศิลปะเขมรและจาม สันนิษฐานว่ามีชนพื้นเมืองเดิมตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณ จามเป็นพ่อค้าเดินเรือมาติดต่อและขอมมีอำนาจในการปกครองขยายอาณาเขตจนถึงประมาณศตวรรษที่ 16

AA Kns HT 2534/1991, สุรินทร์ ภูจักร และคณะ. รายงานเบื้องต้นการขุดค้นที่ถ้ำหมอบเขียว จังหวัดกระบี่ ถ้ำชาไก จังหวัดตรัง และการศึกษาชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีชนกลุ่มน้อยเผ่าชาไก จังหวัดตรัง. โครงการวิจัยวัฒนธรรมไทบนเนินในประเทศไทย, เล่มที่ 1 ปี 2534, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รายงานฉบับนี้เสนอผลการขุดค้นทางโบราณคดีที่ถ้ำซาโก จังหวัดตรัง และถ้ำหมอเขียว จังหวัดกระบี่ ถ้ำซาโกเป็นที่อยู่ของกลุ่มชาโกกลุ่มหนึ่งในปัจจุบัน นอกจากนี้ได้มีการเสนอผลศึกษาเรื่องกลุ่มชนชาวซาโก ทั้งชีวิตความเป็นอยู่ และความเชื่อโดยทั่วๆ ไป การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งช่วยในการศึกษาหลักฐานที่ค้นพบทางโบราณคดี ผลของการศึกษาทางด้านพืชพันธุ์, อาหาร และกลุ่มชนชาวเกนชีว (ชาโกกลุ่มหนึ่ง) ได้ช่วยในการศึกษาทางโบราณคดี กล่าวคือ ได้ค้นพบเมล็ดพันธุ์พืชที่ตรงกับปัจจุบัน เป็นต้น

AA Sve HT 2535/1992, ธิดา สารยา. อาณาจักรเจนละ : ประวัติศาสตร์อีสานโบราณ. กรุงเทพฯ : มติชน, 104 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติอีสานโบราณ ทำเลที่ตั้ง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงวัฒนธรรมชนพื้นเมืองเดิม คือ กูย จาม ขอม ลาว กัมพูชา ตลอดจนอาณาจักรเจนละ ในเรื่องลายลักษณ์อักษรที่บันทึก ประวัติศาสตร์ บริเวณที่ตั้ง ภาพโดยรวมแล้วเป็นเรื่องของประวัติศาสตร์ของชนพื้นเมืองเดิมของภาคอีสาน ซึ่งเป็นที่ตั้งของอาณาจักรเจนละ ตลอดจนอาณาเขตปัจจุบันที่ถูกแยกออกเป็น ประเทศไทย และกัมพูชา

AA Sve HT 2536/1993, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : แหล่งอารยธรรมโบราณ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงพิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ของสุรินทร์ในยุคสมัยต่างๆ เรื่องเกี่ยวกับข้าวและพิธีกรรม หัตถกรรม การทอผ้า การทำเครื่องประดับ ศิลปะสมัยต่างๆ การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมกูย เขมร และลาว รวมทั้งเพลง ดนตรี และการละเล่นพื้นบ้าน

AA Lwa HT 2538/1995, Condominas, Georges. "Notes on Lawa History Concerning a Place Named Lua? (Lawa) in Karen Country" แปลจาก "Notes sur l'histoire lawa". In *From Lawa to Mon, from Saa to Thai* translated by Stephanie Anderson, Maria Magannon and Gehan Wijeyewardene. Ed. by Gehan Wijeyewardene. Department of Anthropology, Research School of Pacific Studies, The Australian National University.

บทความนี้กล่าวถึงความเชื่อว่าเดิมมีอาณาจักรละว้าในบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบันโดยอ้างอิงจากชื่อสถานที่ ได้แก่ "หลุมฝังศพละว้า" ซึ่งค้นพบในบริเวณที่ตั้งถิ่นฐานของชาวกะเหรี่ยงสะกอในอำเภोजอมทองในปัจจุบัน ผู้เขียนมีความเห็นว่าน่าจะเป็นป้อมปราการของอาณาจักรของชาวละว้า เป็นหลักฐานของการปรากฏของรัฐต่างๆ ของชาวละว้าและชาวอินโดจีนโบราณอื่นๆ ก่อนอารยธรรมอินเดียเข้ามามีอิทธิพล หลุมดังกล่าวมีพบทั้งในภาคเหนือของไทย เขมร และลาว และเวียดนาม โดยผู้เขียนเสนอให้มีการขุดค้นทางโบราณคดีดูว่าเป็นหลุมฝังศพจริงหรือไม่ ในปัจจุบันพบว่าชาวละว้ามีการสืบสายสกุลที่เรียกว่า ชามัง ซึ่งถือว่าเป็นผู้รักษาวรรณกรรมละว้า เป็นผู้มีหน้าที่ประกอบพิธีต่างๆ ตัดสินคดีความ ได้รับการยกย่อง และมีสิทธิพิเศษจากส่วนแบ่งการสังเวย ผู้

เขียนเชื่อว่าน่าจะเป็นผู้สืบทอดของกษัตริย์วิลังคะของอาณาจักรละว้า ผู้มีอิทธิพลในภาคเหนือของ ไทยในสมัยนั้น และเป็นผู้มีประวัติความรักที่ไม่สมหวังต่อพระนางจามเทวีแห่งลำพูน (หริภุญไชย) บทความนี้ได้กล่าวถึงพระนางจามเทวีผู้ที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์การสร้างเมืองหริภุญไชย และมีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์ในบริเวณนี้เป็นอย่างยิ่งก่อนสมัยพญาเม็งราย เชื่อว่าพระนางจามเทวีคือชาวละว้าที่ได้รับการศึกษาในกลุ่มวัฒนธรรมมอญ และได้้นำศิลปวัฒนธรรมมอญมาเผยแพร่ ในอาณาจักรนี้ ต่อมาวัฒนธรรมมอญและละว้าได้ผสมกลมกลืนกับภายใต้การปกครองของไทยวน แห่งอาณาจักรล้านนา นอกจากนี้จากหลักฐานฝ่ายไทยได้กล่าวถึงการปรากฏของอาณาจักรของ พวกกลุ่มข่า (หรือคนอินโดจีนโบราณ) ในเขตหลวงพระบาง เชียงขวาง และปากซัง ปัจจุบัน จาก หลักฐานทางภาษาศาสตร์ได้พบกลุ่มไล่ ส่วย กูย กลุ่มต่างๆ อยู่หนาแน่น ซึ่งน่าจะมีการจัดระบบการ เมืองสังคมแต่เก่าก่อนในเขตช่วงกลางของแม่น้ำโขง ซึ่งน่าจะเป็นกำเนิดของพวกเจนละมิก

AA Sve HT ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, ธีระชัย ธนาเศรษฐ. *ปฐมกาลแห่งกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธีรกิจ.

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงและค้นคว้าจากหลักฐานทั้งที่เป็นพงศาวดาร บันทึกประวัติศาสตร์ จดหมายเหตุ ตลอดจนบทความและการลอกเล่า เพื่อทอดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธ ยอดฟ้าจุฬาโลก โดยกล่าวถึงประวัติการสร้างเมือง การสงครามกับพม่า ลาว เขมร ญวน ในช่วง เวลาต่างๆ ของการครองราชย์ โดยเฉพาะการตั้งถิ่นฐานของชนกลุ่มย่อยๆ ต่างๆ จำนวนมากในภาค กลางของประเทศไทยซึ่งเป็นผลมาจากสงครามต่างๆ เช่น มอญ และกลุ่มย่อยจีน อีเบตจากพม่า ลาวกลุ่มต่างๆ และขมุ ฯ จากลาว เขมร ชะโอจ ฯ จากเขมร เวียดนาม ไทยดำ ฯ จากประเทศ เวียดนาม เป็นต้น

AA Kmr HT สัทธา อริยะภูกันต์. *อาณาจักรขอมและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจารึกอักษรขอมที่เกี่ยวกับ ดินแดนอีสานใต้*. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของอาณาจักรขอม และวัฒนธรรมอีสานใต้ และกล่าว ถึง ศาตราวุธหลักฐานดิน ซึ่งเป็นใบลานที่พบในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่นบุรีรัมย์ โดยใช้อักษรเขมรเขียน เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งสอน พุทธศาสนา ภาษิตโบราณต่างๆ พร้อมทั้งคำ แปลเป็นภาษาไทย

AA Kns LC 2448/1905, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. *บทละครเรื่องเงาะป่า*, พระยาศรี บัญชาพิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฉาบฉวย นางสังขยาภรณ์พิมล (ทิพย์ มหามนต์) 6 ธันวาคม 2496, โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ พระนคร, 2496, 149 หน้า.

หนังสือเล่มนี้มีพระราชนิพนธ์เป็นคำนำลักษณะบรรยายความมานุษยวิทยา กล่าวถึง ลักษณะทางกายภาพ ถิ่นที่อยู่ ภาษา อาหาร ยา ความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ภาษาไทยเรียกว่า "เงาะ" และเรียกตนเองว่า "ก๊อย" ซึ่งชาวมลายูเรียกว่า "เซม้ง" หรือ "ซาไก" มีบัญญัติคำศัพท์ภาษา

ก้อย 77 คำ

AA Sve LC 2462/1919, พระยาประจักษ์จกรจักร (แช่ม บุนนาค). *ว่าด้วยภาษาต่างๆ ในสยามประเทศ*. หนังสือพิมพ์แจกในงานศพพระพิบูลย์พัฒนาร (อยู่ยง ดัณฑเศรษฐี) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร.

หนังสือนี้เขียนเล่าถึงประชาชนชาวสยาม กลุ่มภาษาต่างๆ ในบริเวณหัวเมืองชายแดนของไทยในช่วงที่พระยาประจักษ์จกรจักรไปรับราชการ (รวมพื้นที่ส่วนของประเทศลาวปัจจุบัน) โดยได้แบ่งภาษาในประเทศว่ามี 4 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มภาษาไทย กลุ่มรามัญและเขมร กลุ่มพม่าและกะเหรี่ยง และกลุ่มแขกชวามลายู ในส่วนที่เกี่ยวกับกลุ่มรามัญและเขมร ได้กล่าวถึงมอญ เมงเขมร ชมุ ละเมด ส่วยต่างๆ กวยต่างๆ ชองต่างๆ ข้าต่างๆ หลายสิบชาติ เช่น ข้ายาเหิน ข้าบริเวณ ข้าสุ ข้าตะเอย ข้าเจ็ง ข้าสอก ข้าสะปวน ข้าระเว ข้าปะเลา ข้าดำพวน ข้าอาลัก ข้ากระแสง ข้าสลาจ ข้าจราย ข้าระแคว และข้าพะนอง โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป คนเหล่านี้ถือผี และตั้งถิ่นฐานอยู่แยกกันเป็นหมู่ เป็นพวก และได้เปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทย มอญ เขมร ชมุ ข้าต่างๆ ไว้ให้ด้วย

AA Lwa LC 2470-71/1927-28, Kerr, A.F.G. "Two 'Lawa' vocabularies", *Journal of the Siam Society*, 21.1: 53-63, มีรายการคำศัพท์ที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย.

บทความนี้ให้รายการคำศัพท์ภาษาละว้าที่บ่อหลวงเทียบกับภาษาว้าในประเทศพม่า ตอนท้ายให้รายการคำศัพท์ภาษาที่คนเข้าใจผิดเรียกว่า "ละว้า" ที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งในปัจจุบันนี้เราทราบกันดีแล้วว่าเป็นภาษาในตระกูลทิเบต-พม่าซึ่งคนในกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเรียกตนเองว่า "อุก๋อง"

AA Mon LC 2475/1932, Halliday, R. "The Mon Inscriptions of Siam". *Journal of the Burmese Research Society*.

บทความนี้กล่าวถึงอิทธิพลและความสำคัญของมอญที่มีต่อพม่า และต่อไทยและลาว กล่าวถึงการตั้งเมืองหริภุญชัยในเขตจังหวัดลำพูนปัจจุบันของชนชาวมอญ อธิบายศิลาจารึกสมัยลพบุรีที่สนับสนุนว่าภาษามอญเป็นภาษาทางการของบริเวณอาณาจักรนั้น เปรียบเทียบจารึกของลำพูนกับจารึกปรกัณ และกล่าวถึงสภาพของจารึกและคุณประโยชน์ของจารึกเหล่านี้ต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์และพัฒนาการทางภาษา

AA Lwa LC 2485-88/1942-45 Published in 1946-1947, Sanidh Rangsit. "Beitrag zur Kenntnis der Lawasprachen von Nord-Siam", *Anthropos, Revue International d'Ethnologie et de Linguistique*, Tome XXXVII-XL, sohk 689-710 เขียนเป็นภาษาเยอรมัน.

ในตอนต้นของบทความมีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับละว้าที่มีผู้เขียนไว้ก่อนบทความนี้ บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเล็กน้อย และเน้นมากในเรื่องภาษาละว้าให้คำศัพท์ภาษาละว้าที่อมพาย และเวียงป่าเป้า โดยนำไปเข้าตารางเปรียบเทียบกับภาษาว้าที่เชียงตุง และภาษามก

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาลักษณะทางไวยากรณ์ของภาษาญ้อโดยเฉพาะไวยากรณ์ในระดับ
วลีและอนุประโยค

บทความนี้กล่าวถึงการอพยพของชาวมอญจากพม่าเข้าสู่ประเทศไทย กล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นว่ามอญได้ปกครองหลายเขตในภาคกลางและภาคเหนือของไทย กล่าวถึงอาณาจักรมอญในเขตพม่าล่างและพม่าบน ซึ่งจังหวัดมอญ จารึก วรรณคดีที่พบอย่างมากมายในเขตพม่า กล่าวถึงวรรณคดีโบราณเกี่ยวกับศาสนา ประวัติศาสตร์ นิทานพื้นบ้านที่พบทั้งในไทยและพม่า การรวมพม่าและมอญในสมัยกษัตริย์กัณฑ์ลิตา รวมถึงสถานะของมอญในพม่า

พจนานุกรมฉบับนี้รวบรวมคำในภาษาพูดของภาษามอญ โดยใช้ภาษามอญในพม่าเป็นหลัก และได้ศึกษาภาษามอญในเมืองไทยที่ปากลัดเพื่อเปรียบเทียบ นอกจากนี้ในบทนำได้กล่าวถึงระบบการจัดเรียงคำในพจนานุกรม ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนในภาษามอญและในภาคผนวกได้ให้บัญชีคำที่เป็นภาษาเขียน

บทความนี้เปรียบภาษามลายูกับภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาถิ่นบ้านสะกาด ถิ่นบ้าน
น้ำสอ ดถิ่นบ้านเตี้ย ชมเมืองไซ เขมิต ละว้า บ้านบ่อหลวง และมอญ บ้านหนองดู่

กล่าวถึงการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ในสังคมไทย กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ วารสาร ห้องสมุด วิทยุ และโทรทัศน์ กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยที่สำคัญคือ กลุ่มจีน, กลุ่มมาเลย์, กลุ่มญวน และกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าต่างๆ

AA Kmr LC 2507/1964, Smalley, William A. *Ethnolinguistic Survey of Northern Khmer Speaking People in Northeast Thailand* (With data on Kuy). Monograph, Bible

Societies.

เอกสารนี้กล่าวถึงยุทธวิธีในการดำเนินงานของกลุ่มมิชชันนารีในเมืองไทย ปัญหาความแตกต่างของภาษาต่างๆ การพูดหลายภาษา นโยบายในการใช้ภาษาต่างๆ เช่น ภาษาประจำชาติ ภาษาท้องถิ่น ภาษาชนกลุ่มน้อย เช่น เขมรและกวย นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการทำแผนที่แสดงกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

AA Sve LC 2508/1965, Smalley, William A. "Teaching Thai in Hill Tribes Schools", the Third of three lectures delivered to a group of Thai candidates for teaching positions in Hill tribes schools in North Thailand, July 23-24, 1965, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า.

บทความนี้จำแนกประชากรชาวเขาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือกลุ่มมอญ-เขมร กลุ่มทิเบต-พม่า และกลุ่มม้ง-เย้า เปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาชาวเขาเผ่าต่างๆ กล่าวถึงปัญหาในการสอนภาษาไทยให้กับเด็กชาวเขา ซึ่งเป็นปัญหาทางภาษาศาสตร์ เช่น เกี่ยวกับเสียงพยัญชนะท้าย เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ ปัญหาทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาชาวเขาเผ่าต่างๆ

AA Sve LC 2508/1965, Smalley, William. "How to learn a Hill Tribe Language". บทความนี้มาจากการบรรยายให้กับผู้จะไปทำหน้าที่ในโรงเรียนชาวเขาที่กระทรวงศึกษาธิการ.

ในบทความนี้ผู้เขียนเสนอให้ผู้ที่จะสอนภาษาชาวเขาเรียนภาษาชาวเขาเพื่อการใช้ชีวิตและการสื่อสารทั่วไปในหมู่บ้านและเพื่อการปรับให้ตนเองอยู่ในสิ่งแวดล้อมของชาวเขา ปัญหาที่สำคัญคือภาวะแทรกซ้อน (interference) จากความเคยชินในการใช้ภาษาแม่ ผู้เรียนภาษาชาวเขาจะต้องสร้างนิสัยและความเคยชินใหม่ในการใช้ภาษาตามระบบของภาษาชาวเขาที่เรียนทั้งระบบคำศัพท์ เสียง และไวยากรณ์ และจดภาษาที่ได้ยิน ซึ่งผู้เรียนอาจจะมีปัญหาในการเขียน ซึ่งควรใช้อักษรไทยหรือสัทอักษร

AA Lwa LC 2508/1965, Von Klaus, Wenk. "Drei Lawa Vokabularien aus Nordthailand", ลงพิมพ์ในวารสาร *Oriens Extremus*, กรกฎาคม 1965 หน้า 107-127 เขียนเป็นภาษาเยอรมัน.

บทความนี้ให้รายการคำศัพท์ภาษาละว้าที่บ้านระอาง บ้านเกียนกา และบ้านโจกซึ่งจัดเป็นภาษาละว้ากลุ่มอมพาย โดยจดภาษาละว้าด้วยสัทอักษรและแปลเป็นภาษาเยอรมัน

AA Sve LC 2509/1966, Hunter, Guy. *South-East Asia : Race, Culture & Nation*, Oxford University press, 191 หน้า, มีบรรณานุกรมและดรรชนี.

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมทั้งภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ กล่าวถึงภาคพื้นดินเอเชียอาคเนย์ที่นับถือพุทธศาสนา และคาบสมุทรกับบนเกาะที่นับถือศาสนาอิสลาม กล่าวถึงสมัยอาณานิคมการจัดการศึกษา กล่าวถึงภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย สถานภาพทางภาษาในประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ วิจารณ์การเข้ามาสู่ในโลกสมัยใหม่ของประเทศต่างๆ

AA Sve LC 2510/1967, Roop, Delagnol H. "The Problem of Linguistic Diversity in Thailand : An approach to a solution", paper presented at the First Symposium on the Hill Tribes and Thailand, August 1967, โรเนียว เอ็มเลม, 18 หน้า.

บทความนี้กล่าวถึงสถานภาพภาษาในประเทศไทย การเรียนรู้ภาษาของเด็กในประเทศไทย กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่ไม่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ปัญหาในการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขา

AA Sve LC 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ. *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AA Kmu LC 2512/1969, Story, Joan H. and John H. Story. *Hill Tribes, the Target Audience*, รายงานโรเนียว เอ็มเลมเสนอต่อ USIS, 13 หน้า มีตารางและภาคผนวก.

รายงานการวิจัยนี้เป็นรายงานสุดท้ายเสนอต่อ USIS ซึ่งให้ทุนวิจัยในระหว่างธันวาคม 1968-มีนาคม 1969 เป็นการครอบคลุมการวิจัยภาคสนามในจังหวัดน่าน เชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ในกลุ่มชาวเขาเผ่าต่างๆ ได้แก่ ม้ง เย้า อีเก้อ มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง ลัวะ และขมุ การวิจัยมีวัตถุประสงค์วิเคราะห์พฤติกรรม การรับฟังวิทยุของชาวเขา ศึกษารายการที่ชาวเขาชอบ เวลาที่เขาสะดวกจะรับฟัง จำนวนคนที่รับฟังวิทยุ และศึกษาหารายการที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวเขา

AA Lwa LC 2513/1970, Flatz, Gebhard. "The Khalo or Mae Rim Lawa, a Remnant of the Lawa Population of Northern Thailand", *JSS*, 28.2: 87-104 มีแผนที่.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่เรียกตนเองว่ากะเลอหรือพาเลอ และถูกคนไทยที่อยู่ใกล้เคียงเรียกว่าลัวะ ผู้เขียนเสนอแนะว่าอาจจะเรียกได้ว่าเป็นคนละว่าที่อยู่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่เคยมีผู้ใดเขียนถึงมาก่อน เมื่อทำการศึกษาภาษาโดยเก็บคำตัวอย่างจำนวน 140 คำ มาเปรียบเทียบกับรายการคำศัพท์ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกแล้ว พบว่ามีความคล้ายคลึงกับภาษาละว้าที่บ่อหลวงเพียง 39.2% และใกล้เคียงกับภาษาคะเม็ต 37.5% และใกล้เคียงกับภาษาขมุเพียง 17.2%

AA Sve LC 2516/1973, Smalley, William A. *Phonemes and Orthography in Ten Languages of Thailand*. Pacific Linguistics, Series No.13.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษาชนกลุ่มน้อยจำนวน 10 ภาษาในเมืองไทยได้แก่ ภาษาเขมรเหนือ ม้ง ลีซอ อีเก้อ กะเหรี่ยงโพล แมยน (เย้า) มัล (ถิ่น) กูย ละเวือะ อุรักละไว้อย เพื่อประโยชน์ในการเขียนภาษาต่างๆ เหล่านั้นด้วยอักษรไทยเพื่อช่วยในการพัฒนาการรู้หนังสือในภาษา

แม่ของตน ในส่วนต้นของหนังสือนี้กล่าวถึงประวัติของการใช้ภาษาเขียน นโยบายและหลักในการสร้างระบบเขียน สำหรับภาษาที่ไม่มีตัวเขียน

AA Kmu LC 2517/1974, สุริยา รัตนกุล. "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ-ละว้า-ถิ่น", โรเนียว, 8 หน้า.

บทความนี้กล่าวถึงปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ ละว้า (ละเวือะ) และถิ่น (ลัวะ) เป็นบทความที่แสดงที่ครูสัมมนาการ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าขมุ-ละว้า-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517

AA Tin LC 2518/1975 และ 2520/1977, Suriya Ratanakul. "A Study of the Thin : A Mon-Khmer linguistic community in Thailand" โรเนียว, 25 หน้า, เป็นบทความเสนอต่อที่ประชุม the Eight International Sino-Tibetan Languages and Linguistic Conference ที่ University of California, Berkeley, October 1975 และเสนอต่อที่ประชุม Symposium on Research in Philosophy, March 24-26, 1977 at the Faculty of Education, Chulalongkorn University under the auspices of the National Research Council of Thailand (The Philosophy Division).

บทความนี้กล่าวถึงชาวลัวะหรือถิ่นที่จังหวัดน่าน พรรณนาระบบเสียงภาษาลัวะสำเนียงบ้านสกาตกลาง ตำบลสกาต อำเภอปัว จังหวัดน่าน มีรายการคำศัพท์ที่จำแนกตามหมวดความหมาย เช่น ธรรมชาติ อวัยวะในร่างกาย อาหารการกิน คำบอกจำนวนนับ ฯลฯ

AA Tin LC 2519/1976, Filback, David. "Mal (Thin)". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter nine, pp.240-257.

ในบทนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงภาษาถิ่น (Tin) หรือ ลัวะ หรือ มัล และระบบการเขียนด้วยอักษรไทย โดยผู้เขียนได้กล่าวถึงระบบพยัญชนะ ทั้งพยัญชนะเดี่ยวและควบกล้ำ ระบบสระวรรณยุกต์ที่กำลังเกิดขึ้น ลักษณะของน้ำเสียง ลักษณะคำและยางค์ พร้อมทั้งระบบวิธีเขียนภาษานี้ด้วยอักษรไทย โดยได้ให้ตัวอย่างวิธีการเขียนเป็นคำและข้อความ

AA Chg LC 2519/1976, Huffman, Franklin E. "The register problem in Fifteen Mon-Khmer Language". *Austroasiatic Studies* 1: 575-589. University of Hawaii Press.

บทความนี้ผู้เขียนได้เสนอขั้นตอนต่างๆ ของการพัฒนาลักษณะน้ำเสียงโดยใช้ตัวอย่างจากภาษาในตระกูลออสโตรเอเชียติกทั้งในประเทศไทยและประเทศใกล้เคียง จำนวน 15 ภาษา

- AA Kuy LC 2519/1976, Johnston, Beulah M. "Kuy". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter ten, pp.259-272.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงภาษากูยและระบบวิธีการเขียนภาษากูยด้วยอักษรไทย โดยกล่าวถึงระบบพยัญชนะ ทั้งพยัญชนะเดี่ยวและควบกล้ำ ระบบสระ ลักษณะน้ำเสียง ลักษณะพยางค์ ตัวอย่างวิธีการเขียนภาษากูยด้วยอักษรไทยโดยให้ตัวอย่างทั้งที่เป็นคำและข้อความ

- AA Lwa LC 2519/1976, Schlatter, Donald. "Lavua (Lawa, Lua)". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter seven, pp.273-281.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงภาษาละเวือะ (หรือภาษาละว้า/ภาษาลัวะ) กล่าวถึงระบบพยัญชนะ สระ ลักษณะรูปคำ และพยางค์ และวิธีการเขียนภาษาละเวือะด้วยอักษรไทย โดยให้ตัวอย่างเป็นคำ และเป็นข้อความ

- AA Kmr LC 2519/1976, Smalley, William A. "The problem of vowels: Northern Khmer". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter 3, pp.43-83.

ในบทนี้ ผู้เขียนกล่าวถึงภาษาเขมรถิ่นไทย และปัญหาการเขียนสระในภาษาเขมรถิ่นไทยด้วยอักษรไทย เนื่องจากระบบเขียนของภาษาไทยและเขมรต่างกัน ภาษาเขมรมีระบบพยางค์ที่ซับซ้อนกว่า แต่ไม่มีวรรณยุกต์ ผู้เขียนได้กล่าวถึงระบบพยัญชนะในภาษาเขมรถิ่นไทยทั้งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ระบบสระ และการเสนอวิธีการใช้อักษรไทยในการเขียน พร้อมทั้งให้ตัวอย่างเป็นคำ และเป็นข้อความ

- AA Sve LC 2519/1976, Smalley, William. "Writing Systems in Thailand's Marginal Languages : History and Policy". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter one, pp.1-24.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงระบบเขียนสำหรับชนกลุ่มน้อยที่มีอยู่ ซึ่งบางกลุ่มมีการใช้อักษรพม่า อักษรโรมัน อักษร Pollord อักษร Fraser ๔ ได้กล่าวถึงนโยบายภาษาของมิชชันนารี ความจำเป็นในการใช้อักษรไทยในการเขียนภาษาชนกลุ่มน้อย นโยบายของรัฐบาลไทย และบทบาทของมิชชันนารีในด้านการรู้หนังสือของชนกลุ่มน้อย เป็นต้น

- AA Bru LC 2519/1976, Theraphan L. Thongkum. "The Distribution of the Souds of Bruu". *MKS*. 8: 221-293.

บทความนี้ศึกษาลักษณะของระบบเสียง ภาษาบรูที่บ้านเวินบึก ตำบลโขงเจียม อำเภอกัน
เจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยกล่าวถึงลักษณะพยางค์ ระบบเสียง พยัญชนะ สระ.

AA Sve LC 2519/1976, จิตร ภูมิศักดิ์. *ความเป็นมาของคำสยาม, ไทย ลาว และขอม และลักษณะ
ทางสังคมของชื่อชนชาติ และข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม*. บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด, มูล
นิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเรื่องนี้แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคหนึ่งกล่าวถึงพื้นฐานทางนิรุกติศาสตร์และประวัติ
ศาสตร์โดยกล่าวถึงปัญหาและการศึกษาที่มาของคำว่าสยาม ศึกษาร่องรอยของคำว่า ชาน ชาม
สยาม เสียม อัสสัม เสียมกุก รวมทั้งดูจากจารึกในภาษาพม่า จามปา เขมร และศึกษาตามความรับ
รู้ของจีนโดยได้เสนอสมมุติฐานทางนิรุกติศาสตร์และทางสังคม ภาคที่สองได้กล่าวถึงชื่อชนชาติและ
ฐานทางสังคม ในรายละเอียดกล่าวถึงลักษณะสองด้านทั้งดีและไม่ดีของชื่อชนชาติ ความสัมพันธ์
ทางสังคมกับชื่อชนชาติ เรื่องของมีลักษณะ กิราต นิบาท ทาส ข่า ลาวเทิง วิวัฒนาการของคำว่าไทย
และลาว และแนวคิดสำหรับความหมายของคำ "สยาม" วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำว่า ขอม
กรอม กระอม ศึกษาเอกสารไทยที่กล่าวถึงขอมและค้นคว้าจากข้อมูลภาษาขอมและพม่า
พยายามชี้ถึงความเป็นชาติพันธุ์ขอม การมองกลุ่มขอม รวมทั้งงานทางประวัติศาสตร์ของชาวตะวันตก
ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้

AA Sve LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล. "นานาภาษาในประเทศไทย" เอกสารประกอบการสัมมนา
ทางวิชาการ โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา
2519 โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย.

บทความนี้กล่าวถึงภาษาต่างๆ ในประเทศไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทย โดยกล่าวถึงในสามหัวข้อ
คือกล่าวถึงตระกูลของภาษานั้นๆ ประชาชนที่ใช้ภาษานั้นๆ บริเวณที่ผู้ใช้ภาษานั้นๆ ตั้งถิ่นฐานอยู่

AA Lwa LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล. "วรรณกรรมที่ไม่จดบันทึกลงเป็นหนังสือของชาวละว้า".
การประชุมวิชาการเรื่องภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บทความนี้กล่าวถึงวรรณกรรมของชาวละว้า ซึ่งเป็นการพูดปากเปล่าไม่มีการบันทึก ซึ่ง
แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ นิทานพื้นบ้าน และคำหยอก ซึ่งเป็นคำโต้ตอบนิยมท่องมาใช้ในการคุยกัน
ระหว่างหนุ่มสาวในระหว่างที่สาวทำงานและหนุ่มไปเยี่ยมเยียน ถือว่าเป็นวัฒนธรรมชั้นสูงของชาว
ละว้า ให้ตัวอย่างพร้อมคำแปลและอธิบาย

AA Lwa LC 2520/1977, Suriya Ratanakul. "Aspects of Linguistic Features in Minority
Languages" บทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education
in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore, 18-22 April
1977, โรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า มีภาคผนวก A,B และบรรณานุกรม.

บทความนี้เสนอวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาม้ง กะเหรี่ยงสะกอ และละว้า ให้ตัวอย่าง

คำใหม่ที่สร้างขึ้นใช้ในภาษาทั้งสาม จำนวน 44 คำ

- AA Lwa LC 2520/1977, สุริยา รัตนกุล. "การวิจัยทางภาษาศาสตร์เรื่อง รวบรวมคำภาษาละว้า" บท
ความเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการ สาขาปรัชญา ซึ่งจัดโดย สมาวิจัยแห่งชาติ, 24-26 มีนาคม
2520 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรเนียว เย็บเล่ม, 40 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย
และใช้สัทอักษรเขียนภาษาละว้า.

บทความนี้ตอนต้นพรรณนาระบบเสียงภาษาละว้าสำเนียงบ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตอนท้ายให้รายการคำศัพท์ภาษาไทยแปลเป็นภาษาละว้า ตั้งแต่ที่ขึ้นต้นด้วย
พยัญชนะ ก-ค

- AA Tin LC 2521/1978, Filbeck, David. *T'in : A Historical Study*. Pacific Linguistics
series B-No.49, School of Pacific Studies, The Australian National University,
Canberra, A.C.T. 2600, Australia.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ถิ่นในแง่ของถิ่นฐานที่ตั้งและประชากร ชื่อต่างๆ แหล่ง
กำเนิด และลักษณะทางสังคม ได้กล่าวถึงการจำแนกทางภาษาศาสตร์ของภาษาของชนกลุ่มนี้ ภาษา
นี้จัดอยู่ในตระกูลมอญ-เขมร และกล่าวถึงการสืบสร้างภาษาดั้งเดิมของกลุ่มภาษาสาขามัล โดย
ศึกษาลักษณะของภาษาถิ่นย่อยต่างๆ ของภาษามัล และสืบสร้างภาษาดั้งเดิมของกลุ่มภาษาสาขามัล
ราย รวมทั้งภาษาดั้งเดิมของภาษาถิ่นทั้งหมด

- AA Kmr LC 2521/1978, ทะนัน จันทรพันธ์ และชาติชาย พรหมจักรินทร์. *พจนานุกรมเขมร
(สุรินทร์)-ไทย-อังกฤษ*. โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่างๆ. พจนานุกรมวิทยาลัย
ของรัฐ

พจนานุกรมฉบับนี้รวบรวมคำศัพท์ในภาษาเขมรสุรินทร์โดยให้รูปสัทอักษรและความหมาย
ในส่วนด้านหน้าให้คำอธิบายลักษณะระบบเสียงของภาษาเขมรสุรินทร์ไว้ด้วย

- AA Sve LC 2521/1978, Matisoff, James A. "Linguistic Diversity and Language Contact
in Thailand". Monograph, University of California, Berkeley.

บทความนี้กล่าวถึงการวิจัยภาคสนามในหมู่บ้านอีถ้อ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย การ
ศึกษาถึงลักษณะพูดหลายภาษาของคนในเอเชียอาคเนย์ เนื่องจากเป็นเขตที่มีภาษาหลากหลาย
มากที่สุดเขตหนึ่งของโลก มีทั้งภาษาหลักและภาษาย่อยต่างๆ กล่าวถึงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ
และความสัมพันธ์อื่นๆ การแบ่งภาษาในประเทศไทยออกเป็นกลุ่มตระกูลภาษา ได้แก่ จีน-ทิเบต,
ออสโตร-ไทย และออสโตรเอเชียติก กล่าวถึงความขัดแย้งในการจัดกลุ่มของภาษาโดยนเฉพาะภายใน
ประเทศไทย ศึกษาถึงลักษณะความเกี่ยวข้องทางสายเลือดและลักษณะของพื้นที่ สิ่งแวดล้อมที่มี
อิทธิพลต่อภาษาชนกลุ่มน้อย

AA Lwa LC 2521/1978, Mitani, Yasuyuki. *Phonological Studies of Lawa : Description and Comparison*, Ph.D. Dissertation, Cornell University 1978, โรเนียว เย็บเล่ม, 161 หน้า.

บทความนี้พรรณนาระบบเสียงภาษาละว้าสำเนียงป้อหลวง สำเนียงอมพาย สำเนียงบ้านละอุบ และสำเนียงบ้านแพะ ในภาคที่สองได้เปรียบเทียบภาษาละว้าสำเนียงดังกล่าวเพื่อสืบสร้างหาระบบเสียงภาษาละว้าดั้งเดิม

AA Mon LC 2521/1978, Sujaritlak Wajanarat. *Some basic characteristics of Mon grammar*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ภาษามอญที่บ้านบางกระดี อำเภอบางขุนเทียน กรุงเทพฯ โดยศึกษาในระดับลี และประโยคและใช้ทฤษฎีแทคมีคในการวิเคราะห์

AA Nyk LC 2521/1978, เจริต ดิฟฟลิธ เขียน, ชีรพันธ์ ล. ทองคำ แปล. "ภาษาญฮูร มอญโบราณ กับอาณาจักรทวารวดี". *วารสารอักษรศาสตร์*, 12.1: 54-85.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาภาษาญฮูร (ชาวบน) ในหมู่บ้านภาคอีสานปัจจุบัน ซึ่งจากลักษณะของภาษาเห็นได้ชัดว่าภาษานี้อยู่ในกลุ่มมอญของภาษากลุ่มมอญ-เขมร นอกจากนี้ยังเชื่อว่าเป็นภาษาที่สืบต่อมาจากภาษาย่อยของมอญโบราณซึ่งพูดในสมัยอาณาจักรทวารวดี ซึ่งเป็นอาณาจักรเก่าแก่ที่สุดในประวัติศาสตร์ประเทศไทย จากการศึกษาได้พบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงระบบสระของภาษาใหม่นี้เหมือนเช่นภาษามอญปัจจุบัน และภาษานี้ยังคงรักษาระบบพยัญชนะเพดานแข็งและพยัญชนะเหลวที่สูญไปในสมัยมอญกลางไว้ อีกทั้งภาษานี้มีสระสั้นและยาวจำนวนมากกว่าที่ปรากฏในศิลาจารึกมอญโบราณ (ปลายสมัยศตวรรษที่ 6)

AA Sve LC 2521/1978, สุริยา รัตนกุล (บรรณาธิการ). *รวบรวมบทความจากการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย" จัดโดยศูนย์ศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์* (ซึ่งต่อมาใน พ.ศ. 2524 พัฒนาขึ้นเป็นสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท) มหาวิทยาลัยมหิดล, จัดที่หอประชุมจันท์, โรงพยาบาลรามคำแหง 23-24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เป็นการรวมบทความเข้าไว้ด้วยกัน ลงเลขหน้าใหม่ทุกบทความ เขียนเป็นภาษาอังกฤษบางบทความและเขียนเป็นภาษาไทยบางบทความ โรเนียวเย็บเล่ม เลขหมู่ที่ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย 31367.

บทความที่แสดงในที่สัมมนานี้ประกอบด้วย 1) "วิจารณ์คำอธิบายเรื่องนามกิตติในไวยากรณ์บาลี" พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 44 หน้า 2) คำบรรยายเรื่อง "ความสำคัญของการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" โดย พ.ต.อ. มนัส รัตนทัตบำรุง 6 หน้า 3) "เพลงกะเหรี่ยง" โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รัตนกุล 61 หน้า 4) "Classifiers in Mal (Thin)" โดย Sujaritlak Wajanarat 10 หน้า 5) "A Contrastive

Analysis of Thai and Akha Phonological Systems โดย Sukhuma-vadee Khamhiran 23 หน้า 6) "ลักษณะสุภาพในภาษาไทย" โดย สุวิไล เปรมศรีรัตน์ 17 หน้า 7) "ภาษาท้องถิ่นภาคใต้ของไทย" โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ 8 หน้า 8) "ระบบเสียงภาษายอง" โดย ดร. เรืองเดช ปั่นเชื่อนชัย 27 หน้า 9) "การละเล่นของเด็กเชียงใหม่" โดย อาจารย์พิกุลทอง รุจิราภา 12 หน้า 10) "The Verb Phrase in Thai Clauses" โดย ปัทมาละ สุนทรมาน 15 หน้า 11) "ลักษณะทางไวยากรณ์บางประการของภาษาลัวะ" โดย นางสาวชุติมา แก้วศิลป์ 11 หน้า 12) "ระบบเสียงภาษาจีน" โดย นางสาวราตี เพชรสุข 7 หน้า 13) "ภาษาและการพูดของผู้ป่วยสมองพิการ" โดย สมศรี จิระพงศ์ 12 หน้า 14) "ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะและสระบางเสียงของเด็กหูตึงในโรงเรียนอนุบาลละออุทิศ" โดย นายศรีทนต์ บุญญานุกุล และนายพงษ์เทพ ทารชุมพล 17 หน้า 15) "การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยปัจจุบัน ของ นศ.ปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 หน้า 16) "Bilingualism & ข้อสังเกตการพูดภาษาไทยของผู้รู้ทวิภาษาไทย-จีน" โดย นางสาวชุติมา หับเอี่ยม 17) "คำยืมภาษาอังกฤษสมัยรัชกาลที่ 3, 4 และ 5" โดย นางสาววัฒนา อุดมวงศ์ 24 หน้า และ 18) "การเปรียบเทียบเสียงของคำในภาษาพวนและภาษาไทยมาตรฐาน" โดย นายทัศนัย อารมย์สุข 11 หน้า

AA Nyk LC 2522/1979, Payau Memanas. *A description of Chaobon (jahkur) : and Austroasiatic Language in Thailand*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะภาษาชาวน (jahkur) ที่บ้านวังกำแพง ตำบลชีบน อำเภอบ้านแก จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาลักษณะของทั้งระบบเสียง และระบบไวยากรณ์

AA Lwa LC 2522/1979, Suriya Ratanakul. "The Lawa Ləsom lə Poetry", Paper presented to the Symposium on Austro-Asiatic Languages, Helsingor, Denmark, October 24-26, 1979, Published in JSS, vol.73 parts 1&2, 1985 หน้า 183-204.

บทความนี้พรรณนาวรรณกรรมมุขปาฐะของลาวที่เรียกกันว่า "คำหยอก" คือคำประพันธ์ที่แต่งไว้ให้หนุ่มสาวพูดโต้ตอบกันในเวลาที่หนุ่มไปเยี่ยมสาว และที่ใช้อยู่ในพิธีงานศพ อธิบายพิธีแสดงความเป็นหนุ่มเป็นสาวในสังคมลาว จำแนกประเภทของคำประพันธ์ชนิดนี้เป็นประเภท ได้แก่ 1) คำประพันธ์จารีต 2) คำประพันธ์แสดงความปรารถนา 3) คำประพันธ์ประพจน์นิราศ 4) คำประพันธ์ประเภทลาไปค้าขาย 5) คำประพันธ์ชวนนางไปเที่ยวเล่น 6) คำประพันธ์ประเภทชวนเล่น 7) คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยปฏิภาณของหนุ่มสาวลวาวรรณใหม่

AA Nyu LC 2523/1980, Taweepon Suwannaraj. *The Phonology of the Nyau Language*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 106 หน้า.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เสนอการศึกษาระบบเสียงภาษาญ้อ ซึ่งเป็นภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก มีพูดที่บางหมู่บ้านของจังหวัดศรีสะเกษ ผู้บอกภาษาในวิทยานิพนธ์นี้อยู่ที่บ้านโพนโค อำเภอมือเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พรรณาทำนองเสียง การลงเสียงเน้นหนักเบาของคำ ระบบพยางค์ ระบบหน่วยเสียง

AA Soo LC 2523/1980, Malai Lerthirunwong. *A syntactic description of So : An Austroasiatic Language in Thailand*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะไวยากรณ์ของภาษาโส ที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยใช้ทฤษฎีแทคมิมิคในการวิเคราะห์ และศึกษาไวยากรณ์ในระดับคำวลี อนุประโยค ประโยค รวมทั้งระดับข้อความ

AA Lmt LC 2523/1980, Narumol Charoenma. *The Sound Systems of Lampang Lamet and Wiangpapao Lua*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะระบบเสียงของภาษาละเมียดที่จังหวัดลำปาง และภาษาละที่เวียงป่าเป้า และได้พบว่าทั้งสองภาษา (ซึ่งใช้ชื่อต่างกัน) นี้ มีลักษณะคล้ายคลึงเกี่ยวกับแต่ก็แตกต่างกันโดยละที่เวียงป่าเปามีลักษณะคล้ายคลึงภาษาละเวือะ

AA Kuy LC 2523/1980, Pailin Yantreesingh. *The phonology of the Kuay language of Suphanburi with comparison to the Kuay language of Surin*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงภาษาควยที่บ้านหนองบัว อำเภอมือเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และเปรียบเทียบกับภาษาญ้อที่สุรินทร์

AA Bru LC 2523/1980, ชีระพันธ์ ล. ทองคำ และสิพีงป่า. *พจนานุกรมบรู-ไทย-อังกฤษ. คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

พจนานุกรมฉบับนี้เก็บข้อมูลภาษาบรูจากบ้านเวินบัก อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ในตอนต้นจะมีการกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาวบรูในประเทศไทย ระบบเสียงภาษาบรู และคำอธิบายการจัดเรียงลำดับคำในพจนานุกรม ในส่วนเนื้อหาจะประกอบด้วยคำภาษาบรูจัดเรียงตามลำดับอักษร

AA Mon LC 2524/1981, Bauer, Christian. *Mon Language and Literature in Thailand*. Mimeo University of London.

เอกสารฉบับนี้กล่าวถึงถิ่นฐานของมอญในประเทศไทยที่สำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ ราชบุรี

กรุงเทพฯ ลพบุรี และลำพูน-เชียงใหม่ ศึกษาลักษณะภาษาถิ่นมอญในท้องถิ่นต่างๆ ควบคู่ไปกับภาษาเขียน

- AA Bru LC 2524/1981, Pattiya Jimreivat. *Clause and phrase in Bru*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.
วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาลักษณะไวยากรณ์ของภาษาบรูที่บ้านเวินบีก อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเฉพาะลักษณะของวลีและอนุประโยค
- AA Kmr LC 2524/1981, สวัสดิ์ วิเศษวงษ์. *ตำราเรียนอักษรโบราณ* กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 109 หน้า.
หนังสือเล่มนี้เป็นตำราเรียนอักษรขอมโบราณ โดยกล่าวถึงขอมกัมพูชา และขอมไทย อักษรมอญ บาลี และอักขระวิธีการเขียนอักษรภาษาต่างๆ ด้วย
- AA Mon LC 2525/1982, Bauer, Christian. *Morphology and Syntax of Spoken Mon*. Ph.D. Thesis. University of London.
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อธิบายลักษณะของไวยากรณ์ภาษามอญ (ภาษาพูด) โดยได้ศึกษาภาษามอญในภาคเหนือและภาคกลางของประเทศไทยระหว่างปี 1970-1980 การศึกษานี้ครอบคลุมทั้งระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค
- AA Kmr LC 2525/1982, Somkiet Poopatwiboon. *Discourse level cohesion in Northern Khmer*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.
วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะของภาษาเขมรเหนือ (เขมรถิ่นไทย) ในระดับข้อความจากนิทาน 16 เรื่อง โดยดูโครงสร้างขององค์ประกอบเนื้อเรื่อง ความสัมพันธ์ของตัวละครกับการใช้ภาษา ลักษณะการเชื่อมโยงหน้าต่างๆ และข้อความที่สำคัญ เป็นต้น
- AA Kmr LC 2525/1982, กตัญญู ชูชื่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 81 หน้า.
หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภาษาเขมรที่พบการใช้ในภาษาไทย ชนิดของคำ การสร้างคำในภาษาเขมร วิธีการนำคำเขมรมาใช้ในภาษาไทย และยังกล่าวถึงภาษาเขมรที่พูดในประเทศไทยว่ามีอยู่ในบริเวณอีสานใต้ที่เรียกว่า เขมรเลอ หรือเขมรสูง ภาพการเปรียบเทียบอักษรเขมรและสารบัญญัตินักภาษาศาสตร์ที่ใช้ในภาษาไทย
- AA Nyk LC 2525/1982, จรูญ บุญพันธุ์. *วิธีการทำเป็นจาริตในภาษาญฮูกร*, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาวิธีการทำเป็นจาริตในภาษาญฮูกร โดยศึกษา 2 ลักษณะคือ ประโยค

การิตที่ไม่ซับซ้อน พิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ รูปของหน่วยหน้าคำศัพท์ที่ปรากฏร่วมคำกริยา และการิตของนามในประโยค ส่วนประโยคการิตที่ซับซ้อน พิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ พิจารณากิริยาในประโยค และพิจารณากิริยาในอนุประโยค

AA Kuy LC 2525/1982, จิรัฐ เจริญราษฎร์. *ภาษากวย (ส่วย) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี*. สาขาจารึกภาษาไทย, ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาลักษณะของเสียง คำ วลี และประโยคของภาษากวยที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเก็บข้อมูลที่หมู่บ้านหนองเต่า ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง หมู่บ้านหนองบัว ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง และหมู่บ้านสฤณภักดิ์ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง

AA Nyk LC 2525/1982, ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. "ข้าวสำหรับคนญัฮกุร". *วารสารอักษรศาสตร์*, 14.1: 1-10.

บทความนี้เปรียบเทียบความคิดและวิธีการให้ความหมาย คำศัพท์ที่หมายถึง "ข้าว" ในภาษาไทยและภาษาญัฮกุร โดยใช้วิธีการจัดระบบความหมายแบบพื้นบ้าน (folk taxonomies) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (companential analysis)

AA Mon LC 2525/1982, พรรณพจน์ ปานทองคำ. *ภาษามอญตำบลบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาระบบเสียงและระบบไวยากรณ์ของภาษามอญตำบลบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี ซึ่งภาษามอญถิ่นนี้เป็นชุมชนที่แยกจากหมู่บ้านไทย มีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างมอญ

AA Bru LC 2525/1982, ภัททิยา ยิมเรวัต. "ระเบียบ : งานบุญของชาวยุ". *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 2.2 : 85-93.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ประเพณีงานบุญของชาวยุ ที่บ้านเวินบึกและบ้านท่าล้ง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียกว่า ระเบียบ เป็นการบูชาผีบรรพบุรุษ เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้ งานนี้จะจัดเมื่อมีฐานะพอจะทำได้ ไม่กำหนดเวลาแน่นอน มีการจัดประเพณี ใช้เครื่องดนตรีสวดเรียกผี และฟ้อนรำ เป็นโอกาสของการพบปะสัมพันธ์และร่วมมือกันทำงานบุญ

AA Mon LC 2526/1983, Ferlus, Michel. *Final Report on a Resesrch in Mon-Khmer Languages and Linguistics*. Thailand (November 1981, February 1982).

รายงานฉบับนี้กล่าวถึง คำยืมภาษามอญในภาษาไทย และลาว และภาษามอญในช่วงเวลาต่างๆ ประวัติของเส้นทางเสียงของภาษามอญ ภูมิหลังของภาษาไทย-ลาว และรายการคำร่วมในภาษามอญและภาษาลาว

AA Kmr LC 2526/1983, เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์. อักษรธรรมอีสาน นครปฐม : แผนกบริการกลาง, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 223 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงอักษรธรรมอีสานซึ่งเป็นจารึกที่พบในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอักษรพม่า ลาว และเขมร โดยเปรียบเทียบกับอักษรปัจจุบัน อักษรวิธีของอักษรธรรมที่พบแต่ละยุค

AA Sve LC 2526/1983, เอกวิทย์ จิโนวัฒน์. ศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษากูย บรู และโซ, วิทยา-นิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาวิธีการสร้างคำในภาษากูย (ส่วย) บรู และโซ มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทของหน่วยเติมคำ และการซ้ำคำที่มีบทบาทในการสร้างคำในภาษากูย (ส่วย) บรู และโซ เปรียบเทียบวิธีการสร้างคำในภาษาทั้งสาม โดยเฉพาะด้านความเหมือนและความคล้ายคลึงกัน

AA Sve LC 2526/1983, ชีระพันธ์ ล. ทองคำ. สัทอักษรไทย. การสร้างสัทอักษรไทยเพื่อบันทึกภาษาไทยถิ่นและภาษาชนกลุ่มน้อย, ฝายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หนังสือเล่มนี้เป็นรายงานผลการวิจัยเรื่อง การสำรวจระบบการบันทึกภาษาถิ่นโดยใช้อักษรไทยเพื่อสร้างสัทอักษรไทย เนื้อหากล่าวถึงภูมิหลังการสร้างสัทอักษรไทย สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ น้ำเสียง ทำนองเสียง เป็นต้น รวมทั้งตัวอย่างการถ่ายเสียงภาษาต่างๆ เช่น ภาษามลายู ภาษาบรู ภาษาญัฮกุร เป็นต้น

AA Mon LC 2526/1983, ละออ เป้นเจริญ. ระบบไวยากรณ์มอญ, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาและอธิบายโครงสร้างภาษามอญทั้งเรื่องเสียง คำและประโยค โดยศึกษาภาษามอญที่ตำบลทรงคะนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

AA Kmr LC 2526/1983, ลัทธา อริยะธกัณฑ์. คำสอนลูกหลาน. บุรีรัมย์ : ภาควิชาภาษาไทย, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 71 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ เป็นจารึกภาษาเขมรถิ่นไทย เขียนด้วยอักษรเขมร เป็นจารึกโบราณมี 2 ฉบับคือ

1. เรื่อง ศาสตร์ลูกหลาน พบที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เรื่อง ฉบับประญา พบที่วัดสะตอ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ผู้เขียนใช้วิธีแปลถอดความเป็นภาษาไทยจากต้นฉบับเท่านั้น มิได้มีเนื้อหาอื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใด

AA Nyk LC 2527/1984, Diffloth, Gerard. *The Dvaravati Old Mon Language and Nyah Kur*. Monic Language Studies, Vol. I. Chulalongkorn University Printing House.

หนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องของภาษาศาสตร์มอญ-เขมร โดยเฉพาะกลุ่มภาษาญ้อกูรซึ่งเป็นภาษากลุ่มชนเล็กๆ ที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่มาแต่โบราณ ภาษามีความสัมพันธ์กับภาษามอญโบราณหรือมอญเก่าสมัยทวารวดี ซึ่งเชื่อว่าเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเป็นภาษากลางในสมัยโบราณของภาคกลางของประเทศไทยก่อนที่ภาษาไทยจะมามีอิทธิพลในแถบนี้ ศึกษาด้วยวิธีการทางด้านภาษาศาสตร์เชิงเปรียบเทียบ และวิชาการด้านสัทศาสตร์สืบสร้างภาษามอญโบราณและเสนอว่าภาษาญ้อกูรปัจจุบันเป็นผู้สืบทอดของภาษามอญเก่าซึ่งเป็นบรรพบุรุษ

AA Kuy LC 2527/1984, Oranuch Sa-Ard. *Phrases to sentences in Kuay (Surin)*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะของไวยากรณ์ของภาษาควายที่บ้านแวน ตำบลนุแกรง อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาลักษณะโครงสร้างของภาษาในระดับวลีและประโยค

AA Kns LC 2527/1984, Phaiboon Duangchand. *A Phonological Description of the Kansiw Language (A Sakai Dialect)*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 244 หน้า.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้พรรณนาระบบเสียงภาษากันชีว (ซาไก) ซึ่งพูดที่หมู่ 3 อำเภอธารโต จังหวัดยะลา กล่าวถึงทำนองเสียง คำ พยางค์ และหน่วยเสียง มีภาคผนวก แสดงคำภาษากันชีวแปลเป็นภาษาอังกฤษประมาณ 2,200 คำ

AA Kmr LC 2527/1984, Phunsap Isarangkun Na Ayutthaya. *A relational grammar analysis of the Burirum Dialect of Northern Khmer*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ กล่าวถึงการใช้ทฤษฎีไวยากรณ์สัมพันธ์ (Relation Grammar) ในการวิเคราะห์ภาษาเขมรเหนือที่บุรีรัมย์ในระดับอนุประโยค (clause)

AA Nyk LC 2527/1984, Theraphan L. Thongkum. *Nyah Kur (Chao Bon) - Thai - English - Dictionary*. Monic Language Studies, Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.

พจนานุกรมนี้จัดเรียงตามกลุ่มความหมายประมาณ 37 กลุ่ม มีจำนวนคำทั้งสิ้นประมาณ

5,000 คำ ภายในแต่ละกลุ่มความหมาย จัดเรียงตามเสียงพยัญชนะท้าย นอกจากนี้ยังกล่าวถึง การกระจายของอักษรในจังหวัดต่างๆ ลักษณะระบบเสียง และเอกสารอ้างอิง

AA Kmr LC 2527/1984, เคียน ลิงคินา, สุวิไล เปรมศรีรัตน์, เดวิด โทมัส. บทสนทนาภาษาเขมร สุรินทร์. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง บทสนทนาภาษาเขมรสุรินทร์ทั้งหมด 10 บท เนื้อเรื่องของการ สนทนาเป็นเรื่องของการพูดคุย ทักทายเกี่ยวกับชีวิตในหมู่บ้านชาวเขมรในชนบท บทสนทนาให้ความรู้ เกี่ยวกับระบบเสียงภาษาเขมรสุรินทร์ และในท้ายเล่มมีรายการคำศัพท์ที่พบในหนังสือเล่มนี้

AA Kmr LC 2527/1984, โรจน์ ราชประโคน. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อการพูดและเขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องต่างๆ ในการพูดและ เขียนภาษาไทยด้านเสียง คำศัพท์ และโครงสร้าง ของนักเรียนที่พูดภาษาเขมร โดยพบว่าอิทธิพลของ ภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในการพูดของนักเรียน คือ อิทธิพลด้านการออกเสียงในภาษา ในด้าน อิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในด้านการเขียน คือ ข้อบกพร่องในด้านสะกดการันต์ การใช้ คำศัพท์สำนวน ส่วนในเรื่องโครงสร้างของประโยค ข้อบกพร่อง ได้แก่ การเพิ่มคำในประโยค

AA Lwa LC 2527/1984, สุริยา รัตนกุล. "ละว้าและลัวะ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 4.1: 56-78.

บทความนี้แยกกลุ่มชาติพันธุ์ละว้าและลัวะออกจากกัน ว่าเป็นคนละกลุ่มชาติพันธุ์ โดย กลุ่มชาติพันธุ์ละว้าพูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกสาขาปะหล่อง และกลุ่มชาติพันธุ์ลัวะพูดภาษา ตระกูล ออสโตรเอเชียติก สาขาขมุ บทความนี้ได้ให้บรรณนิทัศน์งานที่มีผู้เขียนถึงคนสองกลุ่มนี้ไว้ ก่อน เพื่อพิสูจน์ให้เห็นจริง บทความนี้ได้ให้คำศัพท์ภาษาละว้ากับลัวะซึ่งแตกต่างกันเป็นจำนวน 104 คำ

AA Kmr LC 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และสุพุมาวดี ขำศิริ. ชื่อหมู่บ้านของอำเภอเมือง สุรินทร์. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 66 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาเขมร นอกจากนั้นก็มีภาษาส่วย ลาว และไทยอยู่ด้วย โดยศึกษารวบรวมชื่อหมู่บ้านที่เป็นชื่อราชการ หรือ ใช้เรียกเป็นทางการ หรือพบในเอกสารราชการ หรือป้ายราชการ และได้รวบรวมชื่อหมู่บ้านต่างๆ ดัง กล่าวที่เป็นชื่อพื้นบ้าน หรือรู้จักและเรียกโดยคนพื้นบ้าน โดยเขียนชื่อเป็นสัทอักษรและอักษรไทย พร้อมนี้ให้ความหมายของชื่อแต่ละชื่อตามที่ได้สอบถามจากคนพื้นบ้านไว้ให้ด้วย ชื่อหมู่บ้านมัก แสดงสภาพแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์ของหมู่บ้านบางส่วน

AA Kmr LC 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "วัฒนธรรมการใช้ภาษาเขมรสูง". วารสารภาษาและวัฒนธรรม 4.1 : 24-29.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ค่านิยมทางสังคมชาวเขมรสุรินทร์ที่สะท้อนให้เห็นได้จากการใช้ภาษาในการทักทาย การลาจาก การขอบคุณ และอื่นๆ โดยที่จะต้องมีการใช้คำเรียกบุคคลที่ถูกต้อง การรู้ระบบเครือญาติและการรู้จักใช้คำเครือญาติ มีการทัก มีการไหว้ รู้วิธีการขานรับที่เหมาะสมสำหรับหญิงหรือชาย รู้จักเลือกใช้คำในระดับที่แสดงความสุภาพ มีการพูดลาที่ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงที่เหมาะสม เป็นต้น

AA Mon LC 2528/1985, Ferlus, Michel. "Les emprunts Mons en Thai et en Laos" in Suriya Ratanakul and others (editors), *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G. Haudricourt*, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim Ltd. หน้า 217-233, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส.

บทความนี้นำเสนอคำยืมจากภาษามอญที่เข้ามาอยู่ในภาษาไทยและภาษาลาว แบ่งหมวดคำยืมที่ได้จากภาษามอญตามหมวดความหมาย เช่น หมวดวิทยาการและเทคโนโลยี หมวดการล่าสัตว์และหาอาหาร หมวดกริยาอาการ หมวดพืชและส่วนต่างๆ ของพืช หมวดสัตว์ หมวดคำบอกสถานที่

AA Chg LC 2528/1985, Huffman, Franklin E. "The Phonology of Chong. A Mon-Khmer Language of Thailand". In *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre G. Haudricourt*, Mahidol University.

บทความนี้อธิบายลักษณะระบบเสียงของภาษาชอง ที่บ้านทุ่งสะพาน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปใช้ในการเปรียบเทียบและจัดสายตระกูล โดยได้กล่าวถึงลักษณะน้ำเสียง สระพยัญชนะ เสียงควบกล้ำ เป็นต้น และได้ให้คำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ไว้ด้วย

AA Lwa LC 2528/1985, Jiranan KomonKitiskun. *Some General Characteristics of Lawa Grammar (La-up Dialect)*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 231 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้พรรณนาระบบไวยากรณ์ของภาษาละว้าสำเนียงละอุบที่พูดที่หมู่บ้านบ้านแพะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีภาคผนวกให้รายการคำภาษาละว้าสำเนียงละอุบแปลเป็นภาษาอังกฤษ ประมาณ 2,200 คำ และภาคผนวกแสดงนิทานภาษาละว้าสำเนียงละอุบเขียนด้วยสัทอักษรแปลเป็นภาษาอังกฤษ 2 เรื่อง

AA Lwa LC 2528/1985, Suriya Ratanakul and Lakkhana Dao Ratanahongse. "The Phonology of Lawa". In *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre G. Haudricourt*, Mahidol University.

บทความนี้อธิบายลักษณะทางเสียงของภาษาละว้าที่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวละว้า และลักษณะของหน่วยเสียงและโครงสร้างทางเสียงของภาษาถิ่นนี้

AA Sve LC 2528/1985, Suriya Ratanakul, David Thomas and Suwilai Premssirat (editors). *Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G. Haudricourt*, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim Ltd. 587 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวมบทความทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาต่างๆ ในทุกตระกูลภาษาในเอเชียอาคเนย์ รวม 21 บทความ

AA Mon LC 2528/1985, จำปา เยื้องเจริญ และคณะ (เรียบเรียง). *แบบเรียนภาษามอญ*. ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หนังสือเล่มนี้เป็นแบบเรียนภาษามอญ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1) บทนำ กล่าวถึงระบบตัวอักษรและการเขียนภาษามอญ 2) ภาษามอญกล่าวถึงโครงสร้างทางภาษา ระบบไวยากรณ์ ได้แก่ ประโยคประเภทต่างๆ คำประเภต่างๆ เป็นต้น บทสนทนาตัวอย่างภาษามอญ-ไทย ใช้อักษรมอญเขียนภาษามอญ ใช้อักษรไทยเขียนภาษาไทย มีภาคผนวก รายการคำภาษามอญ-ไทย

AA Mon LC 2528/1985, ประเชิญ คนเทศ. *ภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว จังหวัดสมุทรสาคร*, วิทยานิพนธ์ศิลป-ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษามอญ ตำบลเจ็ดริ้ว ตำบลเจ็ดริ้วมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ประมาณ 400 หลังคาเรือน มีประชากรพูดภาษามอญประมาณ 98% ภาษามอญที่ใช้ในตำบลเจ็ดริ้วมีลักษณะแตกต่างจากภาษามอญถิ่นอื่นๆ อยู่บ้างในเรื่องเสียงสระ แต่ไม่ถึงกับเป็นอุปสรรคในการสนทนา

AA Kmr LC 2528/1985, มนต์รี ศรีบุษรา. *ภาษาเขมรในปักษ์ใต้*. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี วิทยาลัยรำไพพรรณี.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และชื่อสถานที่ต่างๆ ในประเทศไทยที่มาจากภาษาเขมร โดยเฉพาะในภาคใต้ โดยได้ยกตัวอย่างชื่อต่างๆ ที่เป็นภาษาไทย เปรียบเทียบด้วยคำในภาษาเขมรและให้ความหมาย และในส่วนท้ายได้กล่าวถึงคำภาษามอญที่มาจากภาษาเขมรด้วย

AA Kmr LC 2529/1986, Krissana Yodmongkhon. *The Phonological Study of Northern Khmer: Prakhonchai District, Buriram Province*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาระบบโครงสร้างทางเสียงภาษาเขมร ที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

AA Kmr LC 2529/1986, Naraset Pisitpanporn. *Rice Cycle*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาคำศัพท์และสำนวนภาษาเขมรถิ่นสุรินทร์ เรื่องเกี่ยวกับวงจรข้าวโดยใช้วิธีการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ เพื่อแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของภาษาที่ใช้ต่อสังคม วัฒนธรรม และวงจรข้าวในชีวิตของชาวเขมร

AA Pla LC 2529/1986, Pijitra Dissawarotham. *The phonology of Plang as spoken in Banhuaynamkhun Chiengrai province*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาปลั่งที่บ้านห้วยน้ำขุ่น อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

AA Mon LC 2529/1986, Prayat Kitisarn. *A Phonology of Mon at Ban Khlong Khru, Tambol Thasai, Amphoe Muang, Samut-Sakhon Province*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษามอญที่บ้านคลองครุ ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

AA Nyk LC 2529/1986, Subhab Phiukhou. *A phonological description of Nyah Kur at Ban Nam Lat, Chaiyaphum province*. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาชาวน หรือ Nyah Kur ที่บ้านน้ำลาด ตำบลนายางหลัก อำเภอเทพสถิตย์ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเชื่อว่าเป็นภาษากลางของภาษาชาวน

AA Lwa LC 2529/1986, Suriya Ratanakul. "A Study of Compound Nouns in Lawa, White Meo and Sgaw Karen", Paper presented to the 17th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics at the University of Oregon, September 7-9, 1984. Published in *Language in Global Perspective. Papers in Honor of the 50th Anniversary of the Summer Institute of Linguistics (1935-1985)* Copyright 1986 by the Summer Institute of Linguistics, Dallas, Texas, pp. 549-556.

บทความนี้ศึกษาคำประสมที่สร้างขึ้นใหม่ จำนวน 35 คำในภาษาละว้า ม้งขาว และ

กะเหรี่ยงสะกอ พบว่ามีวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาอยู่ 6 วิธี

AA Smr LC 2529/1986, ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. "ภาษาซมเร". *วารสารวรรณศาสตร์*, 15.1: 116-128.

บทความนี้อธิบายลักษณะระบบเสียงของภาษาซมเรที่จังหวัดตราดโดยสังเขป โดยกล่าวถึงหน่วยเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์

AA Sve LC 2529/1986, ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. "กำเนิดและวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษามอญ-เขมร". *วารสารอักษรศาสตร์*, 16:

บทความนี้กล่าวถึงการที่ภาษาในตระกูลมอญ-เขมรหลายภาษา เช่น ภาษาเวียดนาม ภาษาปลั่ง ภาษาขมุบางถิ่น ได้กลายเป็นภาษามีวรรณยุกต์จากเดิมที่ไม่มี และอีกหลายภาษากำลังอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง เช่น ภาษาญฮัก ภาษากอง เป็นต้น ซึ่งสิ่งนี้ยืนยันสมมุติฐานเกี่ยวกับกำเนิดและวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ว่าพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย ลักษณะคุณภาพเสียงและระดับเสียง มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดเสียงวรรณยุกต์

AA Lwa LC 2529/1986, สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์. *พจนานุกรมภาษาละว้า-ไทย*, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 421 หน้า มีคำนำหน้า ก-ด, มีบรรณานุกรม.

พจนานุกรมเล่มนี้บรรจุคำภาษาละว้า สำเนียงหมู่บ้านป่าแป๋ อำเภอสะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเขียนวิธีอ่านออกเสียงคำภาษาละว้าด้วยสัทอักษร และให้คำแปลเป็นภาษาไทย พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างประโยควิธีใช้คำนั้นในประโยค และให้ความรู้ภาษาศาสตร์เชิงสังคมเช่นบอกว่าเป็นคำสุภาพ/ไม่สุภาพ นิยมใช้/ไม่นิยมใช้ ฯลฯ และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมละว้าที่เกี่ยวกับคำนั้นๆ ไว้ด้วย

AA Sve LC 2529/1986, สุริยา รัตนกุล. "ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกในประเทศไทย", *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 6.2: 36-60.

บทความนี้กล่าวถึงภาษามอญ ภาษาชาวน ภาษาละว้า ภาษาละเม็ด ภาษาขมุ ภาษามัล ภาษาคีตองเหลืองหรือมราบรี ภาษายูมบรี ภาษาบรู ภาษาญย ภาษาเยอ ภาษาโซ ภาษาเขมรเหนือ และภาษาซอง

AA Sve LC 2529/1986, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชุมชนพูดหลายภาษาที่บ้านเมืองสิง". *วารสารภาษาและวัฒนธรรม* 6.2 : 11-35.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ชุมชนบ้านเมืองสิง อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีประชาชนที่พูดภาษาญ (ส่วย) เขมร ลาว และจีน มีญมากที่สุด อยู่แยกเป็นคุ่ม ส่วนมากชาวบ้านจะพูดและ